

AGDUPT

ADdressing skills mismatching in the green sector through Digital Upskilling of veT

Dijagnoza poslovnih potreba u zelenom sektoru

Ishod: D2.4

Pripremio Centar za Socijalnu inovaciju - CSI
Cyprus

Co-funded by
the European Union

Podaci o ishodu projekta

Ugovor o grantu br.	
Akronim projekta	ADDUPT
Naziv projekta	Djelovanje na neusklađenosti vještina u zelenom sektoru privrede kroz jačanje digitalnih vještina stručnog obrazovanja
Vremenski okvir i trajanje projekta	01.01.2023 – 31.12.2025.
Referentni broj projekta	ERASMUS-EDU-2022-CB-VET 101092390
RP	Radni paket 2: – Jačanje veze između stručnog obrazovanja i tržišta rada
Zadatak	T2.3
Ishod	D2.4 Dijagnoza poslovnih potreba u zelenom sektoru
Verzija	Treći nacrt
Broj verzije	3.0
Odgovoran za ishod	Centar za socijalne inovacije – CSI Kipar
Nivo desiminacije	0
Rok	22. decembar 2023
Datum podnošenja	22. decembar 2023

Projektni koordinator

Ime	
Organizacija	CENTRO SUPERIOR DE FORMACION EUROPA-SUR SA
E-mail	info@cesurformacion.com
Adresa	Tomás Heredia 12, 29001 Málaga

Istorija verzija

Verzija	Datum	Autor	Opis
1.0	14.11.2023	Afrodite Theochare	Osnovna struktura
2.0.	15.12.2023	Svi partneri	Povratne informacije partnera
3.0.	20.01.2024	Stella Karra	Finalni nacrt

Lista autora

Ime	Organizacija
Afrodite Theochare and Stella Karra	CSI Cyprus

Sadržaj

Lista skraćenica	6
Kontekst	7
Uvod	8
Rezime	9
<i>Kancelarijsko i Terensko Istraživanje</i>	<i>10</i>
Rezime	10
Ciljevi	10
Opis.....	10
Rezultati i zaključci	11
<i>Ekspertski sastanak.....</i>	<i>12</i>
Rezime	12
Ciljevi	12
Opis.....	13
Rezultati i zaključci	13
<i>Trenutna situacija</i>	<i>15</i>
Opis.....	15
Rezultati i zaključci	15
<i>Buduće potrebe i izazovi</i>	<i>16</i>
Opis.....	16
<i>Identifikacija neusklađenosti vještina</i>	<i>18</i>
Uvod.....	18

Analiza zainteresovanih strana.....	19
Analiza zaposlenih u zelenom sektoru.....	26
Konsultativna radionica 1 smjernice	26
Smjernice za drugu konsultantsku radionicu.....	30
Smjernice za treću konsultantsku radionicu	32
Konsultantske radionice sa diplomcima	43
Smjernice za radionicu br. 2	45
Smjernice za radionicu br. 3	47
<i>Komparativna analiza.....</i>	<i>50</i>
Smjernice za komparativnu analizu.....	50
3. Komparativni okvir:	51
4. Identifikacija neslaganja vještina:.....	51
1. Proces komparativne analize:	51
2. Vizuelno predstavljanje:	51
3. Rezultati komparativne analize:	51
4. Uključivanje zainteresovanih strana:	52
5. Neprekidno unapređenje:.....	52
6. Dijagramsko predstavljanje:.....	52
<i>Zaključak.....</i>	<i>55</i>

Lista skraćenica

Akronim	Opis
SOO	Stručno obrazovanje i obuka
RP	Radni paket
ZB	Zapadni Balkan
ICBFVET	Međunarodna saradnja i stručno obrazovanje i obuka usmerena na poslovanje

Kontekst

Program proširenja EU za region zapadnog Balkana (ZB) cilja na nekoliko oblasti od interesa kojima se treba posvetiti, uključujući situaciju na tržištu rada. Čini se da je ekonomski oporavak regije na pravom putu, ali postoji značajna neusklađenost između ponuđenih vještina i kompetencija sa potrebama preduzeća. Da bi se odgovorilo na ove potrebe, **projekat ima za cilj da ojača vezu između pružanja stručnog obrazovanja (SOO) u zemljama zapadnog Balkana (ZB) i zelenog sektora u razvoju na njihovim tržištima rada.**

Projekat ADDUPT postavlja nekoliko ciljeva usmjerenih ka jačanju sistema stručnog obrazovanja i obuke (SOO) u regionu i razvijanju plodnog odnosa sa dinamičnim sektorom zelenog sektora. Prvo, projekat ima za cilj razvoj mehanizma za dijagnostikovanje potreba preduzeća u sektoru zelenog sektora, čime se obezbjeđuje pravovremeno i sveobuhvatno usklađivanje između pružanja stručnog obrazovanja i obuke i rastućih zahtjeva ekološki osvježenih industrija. Projekat takođe teži pružanju dubinske analize sektora zelenog sektora u zemljama učesnicama, to jest Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

Projekat naglašava podršku trenerima i osoblju za stručno obrazovanje i obuku na Zapadnom Balkanu, s ciljem uspostavljanja fleksibilnih i interaktivnih veza između stručnog obrazovanja i tržišta rada. Razvijanjem kapaciteta institucija za stručno obrazovanje i obuku na Zapadnom Balkanu da uključe potrebe tržišta rada u oblasti zelene sektora, projekat ima za cilj unapređenje zapošljivosti učesnika stručnog obrazovanja i obuke na Zapadnom Balkanu i opremanje njih veštinama potrebnim za uspeh u razvijajućem zelenom sektoru.

Da bi postigao ove ciljeve, projekat ADDUPT stavlja prioritet na kontinuirani profesionalni razvoj nastavnika i trenera u oblasti stručnog obrazovanja i obuke (SOO) na Zapadnom Balkanu. Ovaj naglasak na obuci i usavršavanju ima za cilj jačanje kvaliteta sektora SOO, osiguravajući da bude prilagodljiv i odzivan na sve promjenljive zahtjeve tržišta rada. Dok se bavi potrebama rastućeg sektora zelenog poslovanja, projekat takođe teži razvoju simbiotskog odnosa između institucija za stručno obrazovanje i obuku i preduzeća, usklađujući pružanje stručnog obrazovanja i obuke sa specifičnim potrebama zelenog sektora.

Sveobuhvatno, projekat ADDUPT predstavlja usmjeren napor da unaprijedi kvalitet SOO na Zapadnom Balkanu, istovremeno adresirajući specifične potrebe rastućeg zelenog sektora. Kroz premošćivanje jaza u vještinama i olakšavanje produktivne saradnje između SOO-a i tržišta rada, ovaj projekat teži doprinosu održivom rastu i razvoju Zapadnog Balkana.

Uvod

Ovaj dokument predstavlja ključnu prekretnicu u okviru ADDUPT projekta – „**Dijagnostika poslovnih potreba u zelenom sektoru**“. To označava kulminaciju predanih napora u Radnom paketu 2 (RP2), koji predstavlja značajan korak ka rješavanju jaza u vještinama i kompetencijama na tržištima rada u regionu Zapadnog Balkana (ZB).

Kao dio ADDUPT inicijative, fokus je na završnoj fazi rada Mehanizma – verifikaciji. Mehanizam, razvijen u saradnji sa projektnim partnerima i akterima na tržištu rada u regionu ZB, prošao je rigorozne analize i faze konsultacija. Sada je u centru pažnje objavljivanje kombinovanih rezultata i sinteza sveobuhvatne dijagnoze poslovnih potreba u zelenom sektoru.

Na sledećim stranicama predstavljamo rezultate opsežnog istraživanja, konsultacija i saradnje. Dokument daje opšti opis trenutnog stanja zelenog sektora, obuhvatajući aktivnosti, mogućnosti zapošljavanja i detaljnu prognozu budućih potreba i izazova. Štaviše, baca svjetlo na trenutne i buduće neusklađenosti vještina, postavljajući osnovu za strateške intervencije u pružanju stručnog obrazovanja i obuke (SOO).

Predvođena CSI-om sa vrijednim doprinosima od strane ZB-partnera i povratnim informacijama od partnera iz EU, Dijagnoza poslovnih potreba služi kao kompas koji vodi razvoj i implementaciju Međunarodne saradnje i poslovnog stručnog obrazovanja i obuke (ICBFVET) u ZB-VET partnerstvo. Ovo, zauzvrat, doprinosi opštem cilju usklađivanja pružanja stručnog obrazovanja sa rastućim zahtevima zelenog sektora.

Prođite sa nama kroz nalaze, uvide i preporuke koji će oblikovati putanju stručnog obrazovanja na Zapadnom Balkanu. Ovaj dokument ne samo da obuhvata suštinu trenutnog stanja zelenog sektora, već i postavlja osnovu za odgovorniji i prilagodljiviji SOO sistem, neophodan za održivi rast i razvoj regiona Zapadnog Balkana.

Rezime

Kao odgovor na evoluirajuće zahtjeve zelenog sektora, sprovedena je sveobuhvatna analiza koja obuhvata pružanje stručnog obrazovanja i obuke (SOO) i konsultacije sa diplomcima. Analiza pružanja stručnog obrazovanja naglašava ulogu SOO u rješavanju neusklađenosti vještina pružanjem praktične obuke. Istražuje ključne komponente, uključujući fokus na industriju, naslove diploma, kurseve i skupove vještina. Fokus na uticaj zelene tranzicije na zapošljavanje i proces identifikacije neusklađenosti vještina pruža sistematski vodič za pružaoce stručnog obrazovanja.

Konsultativne radionice za diplomce, kategorisane po godinama nakon diplomiranja, dalje ispituju usklađenost obuke stručnog obrazovanja sa stvarnim zahtjevima. Daje su detaljne smjernice za identifikaciju radionice, pitanja i fasilitaciju. Ove radionice imaju za cilj da prikupe uvid u primjenu vještina, motivaciju za karijeru i srednjoročna i dugoročna razmišljanja.

Da bi se poboljšalo razumjevanje i otklonila neslaganja, odjeljak za uporednu analizu navodi smjernice za nijansiranu evaluaciju. Ključni koraci uključuju kontekstualno razumevanje, definisanje metodologije, integraciju podataka iz pružanja SOO i radionica za diplomce, i uporedni okvir. Vizuelno predstavljanje pomaže u komunikaciji identifikovanih neusklađenosti vještina, omogućavajući preciznu analizu na nivou sektora, kursa i lekcije.

Smjernice naglašavaju uključenost zainteresovanih strana, kontinuirano poboljšanje i dinamičku petlju povratnih informacija kako bi se usavršili program SOO. Rezime daje informativnu fotografiju sveobuhvatnog pristupa osiguravanju da institucije za stručno obrazovanje i obuku ostanu odgovorne na potrebe industrije, stvarajući visoko kvalifikovane diplomce prilagođene zahtevima zelenog sektora.

Kancelarijsko i Terensko Istraživanje

Zadatak 2.1 – Uspostavljanje mehanizma

Rezime

Ciljevi

Primarni cilj ove sveobuhvatne analize, koja se nalazi u okviru ADDUPT projekta, bio je da efikasno odgovori na izazove koji proizilaze iz neusklađenosti vještina u sektoru stručnog obrazovanja i obuke (SOO) u partnerskim zemljama Zapadnog Balkana—Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori. Kroz pomno izrađenu metodologiju koja je uključivala i terensko i kancelarijsko istraživanje, analiza je nastojala da ponudi holističko razumjevanje sadašnjeg stanja u sektoru SOO i tržišta rada u zelenom sektoru. Ključni cilj je da se uspostavi operativni mehanizam sposoban da precizno dijagnostikuje poslovne potrebe u okviru zelenog sektora. Sveobuhvatni cilj je da se olakša pravovremena, ciljana i sveobuhvatna prilagođavanja u odredbama za stručno obrazovanje i obuku, na kraju premošćivanje jaza u veštinama. Analiza je imala za cilj da doprinese stvaranju kvalifikovane i prilagodljive radne snage, koja igra značajnu ulogu u podsticanju rasta i održivosti zelenog sektora na Zapadnom Balkanu. Cilja različite zainteresovane strane koje obuhvataju organizacije SOO, trenere, učenike, obrazovne vlasti, poslodavce i profesionalne mreže. Pozicionirana kao vitalni resurs, analiza ima za cilj da informiše procese donošenja odluka, podstakne promjene politike i promoviše saradnju kako bi se obrazovna ponuda uskladila sa rastućim zahtjevima tržišta rada zelenog sektora.

Opis

Ovo ukombinovano kancelarijsko i terensko istraživanje, sastavni dio projekta ADDUPT, služi kao ključni element u rješavanju izazova u okviru sektora stručnog obrazovanja i obuke (SOO) u partnerskim zemljama Zapadnog Balkana—Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori. Istraživanje je strateški fokusirano na sveprisutno pitanje neusklađenosti vještina između ponude SOO i dinamičnih potreba poslodavaca, posebno u okviru tržišta rada zelenog sektora. Koristeći sofisticiranu dvodjelnu metodologiju koja uključuje i terensko i kancelarijsko istraživanje, analiza se sveobuhvatno bavi ključnim aspektima kao što su tehnološki napredak, korišćenje zelenih finansija, politike, ključna zanimanja, potrebne vještine, status SOO institucija, metode nastave i partnerstva. Namjenjen je širokom spektru zainteresovanih strana, uključujući organizacije SOO, trenere, učenike, predstavnike lokalnih, nacionalnih i evropskih obrazovnih vlasti, poslodavce u zelenom sektoru, komore, profesionalna udruženja i obrazovne i profesionalne mreže. Pozicionirano kao vrhunska resurs, istraživanje je spremno da informiše donošenje odluka, podstakne promjene u politici i olakša saradnju, obezbjeđujući efektivnu usklađenost između odredbi SOO i evoluirajućih zahtjeva tržišta rada zelenog sektora.

Rezultati i zaključci

Rezultati istraživanja (kancelarijskog i terenskog istraživanja) naglašavaju rastući značaj zelenog sektora na Zapadnom Balkanu, posebno u Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori. Iako se svaka zemlja suočava sa jedinstvenim izazovima, **sve one dijele zajedničku posvećenost promovisanju obnovljive energije, energetske efikasnosti, upravljanja otpadom i održive poljoprivrede za ekonomski razvoj, energetske bezbjednost i zaštitu životne sredine.**

U Albaniji je ostvaren značajan ekonomski napredak, sa značajnim učešćem obnovljive energije u njenom energetske miksu, iz hidroenergije. Međutim, preveliko oslanjanje na fosilna goriva, uvoz energije i varijabilnost godišnjih padavina predstavljaju izazove za energetske sigurnost i održivost. Da bi prevazišla ove izazove i podstakla rast sektora obnovljivih izvora energije, albanska vlada prepoznaje potrebu za unapređenjem institucija za stručno obrazovanje i obuku (SOO). Angažovanje privatnog sektora, saradnja sa institutima SOO i razvoj nastavnih planova i programa o obnovljivim izvorima energije su vitalni koraci u rešavanju neusklađenosti veština i negovanju kvalifikovane radne snage za zeleni sektor.

U Bosni i Hercegovini, zeleni sektor doživljava rast i potražnju, posebno u oblasti obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti i upravljanja otpadom. Međutim, i dalje postoje izazovi u vezi sa otvaranjem radnih mesta i tržištem rada. Dok vlada tek treba da donese posebne zakone za zeleni sektor, napredak je evidentan u različitim industrijama. SOO institucije igraju ključnu ulogu u pripremi učenika za zeleni sektor, ali su potrebna poboljšanja kako bi se nastavni planovi i programi bolje uskladili sa potrebama sektora. Poboljšanje saradnje između instituta SOO i poslodavaca, implementacija programa učenja zasnovanog na radu i povećanje fleksibilnosti nastavnog plana i programa su od suštinskog značaja za premošćivanje jaza u veštinama i promovisanje rasta zelenih radnih mesta.

Crna Gora prepoznaje vrijednost obrazovanja za izgradnju društva zasnovanog na znanju i sprovodi reforme na svim nivoima obrazovanja. Iako je ozelenjavanje uslužnih delatnosti, posebno u trgovini na veliko i malo, pokazalo obećavajuće, izazovi ostaju u modernizaciji škola i podršci profesionalnom razvoju nastavnika. Bliska saradnja između obrazovnih institucija, privatnog sektora i javnog sektora je od suštinskog značaja za ažuriranje nastavnih planova i programa i njegovanje tehničkih veština u novim zelenim tehnologijama.

Dio terenskog istraživanja naglašava perspektive predstavnika SOO na Zapadnom Balkanu. **Postoji sve veći interes za održivost i upravljanje životnom sredinom među predstavnicima SOO u Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.** Iako su uloženi napor da se ponude programi obuke iz obnovljivih izvora energije i upravljanja otpadom, još uvek ima prostora za poboljšanje u usklađivanju nastavnih planova i programa stručnog obrazovanja sa potrebama zelenog sektora. **Saradnja sa preduzećima iz zelenog sektora prepoznata je kao ključna za efikasne programe obuke, ali su potrebna dalja ulaganja u opremu i istraživanje potreba sektora.**

Uporedni zaključak naglašava da sve tri zemlje Zapadnog Balkana svjedoče rast u zelenom sektoru, fokusirajući se na obnovljive izvore energije, energetska efikasnost i upravljanje otpadom. Rješavanje izazova očekivanih plata, nedostatka programa obuke, odliva mozgova i ograničene svijesti o zelenim poslovima je od suštinskog značaja za njegovanje kvalifikovane radne snage. **Unapređenje VET institucija, zajedničko dizajniranje nastavnih planova i programa u skladu sa potrebama zelenog sektora, i pružanje mogućnosti za profesionalni razvoj i stažiranja su ključni faktori u premošćivanju jaza u vještinama i promovisanju održivog rasta.**

U zaključku, sveobuhvatno istraživanje naglašava potrebu za sveobuhvatnim pristupom za suočavanje sa izazovima i podsticanje mogućnosti u zelenom sektoru i institucijama SOO na Zapadnom Balkanu. Usklađivanjem obrazovanja i obuke sa potrebama tržišta rada i efikasnim radom sa preduzećima, Albanija, Bosna i Hercegovina i Crna Gora mogu stvoriti mnoge mogućnosti za otvaranje zelenih radnih mjesta, ekonomski rast i ekološku održivost. Rešavanjem identifikovanih nedostataka i oblasti za poboljšanje, ove zemlje mogu zajednički unaprijediti održivost i ekološke inicijative u regionu i stvoriti put za uspješnu tranziciju ka zelenoj ekonomiji.

Ekspertski sastanak

Zadatak 2.2 – Organizacija ekspertskog sastanka

Rezime

Ciljevi

Ciljevi ekspertskih sastanaka u Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori bili su usklađeni sa širim ciljevima radionice. Primarni cilj je bio analizirati nalaze iz svake zemlje, posebno fokusirajući se na izazove povezane sa neusklađenošću vještina između programa stručnog obrazovanja i obuke (SOO) i zahtjeva tržišta rada. Sastanci su imali za cilj da prikupe mišljenja

stručnjaka o izvještajima koji detaljno opisuju situaciju u svakoj pojedinoj zemlji, sa zajedničkim ciljem da se predlože pravovremena, ciljana i sveobuhvatna prilagođavanja u odredbama o stručnom obrazovanju. Kontinuirana analiza tržišta rada, strategije saradnje i preporuke za systemske promjene u obrazovanju bili su usmjereni ka rješavanju identifikovanih problema i podsticanju efikasnijeg usklađivanja između programa stručnog obrazovanja i obrazovanja i potreba radne snage koje se razvijaju.

Opis

Radionica ekspertske grupe, koju su organizovale zemlje Zapadnog Balkana i koju su vodili partneri kao što su Privredna komora Tirane, Privredna komora Banja Luka i Ceteor i Green Home Crnoj Gori, sazvala je predstavnike tržišta rada, zelenog poslovanja, stručnog obrazovanja i obuke (SOO) i obrazovne vlasti. Održana tokom oktobra 2023. i koja je trajala otprilike dva sata, ciljevi svake radionice su bili da se analiziraju nalazi specifični za zemlju i razgovaraju o izazovima u vezi sa neusklađenošću vještina između ponude SOO i potražnje tržišta. Takođe je imao za cilj da prikupi mišljenja eksperata o izvještajima dotične zemlje, doprinoseći opštem cilju predlaganja blagovremenih, ciljanih i sveobuhvatnih prilagođavanja u odredbama o stručnom obrazovanju. Ova radionica, sastavni dio ADDUPT projekta, pružila je dubinsku analizu, koja je vodila dizajn budućih koraka. Da bi olakšali značajno učešće, partneri su identifikovali odgovarajuće stručnjake koji su unaprijed primili nacionalne izveštaje, zajedno sa unaprijed distribuiranim pitanjima kako bi se poboljšao angažman na radionici.

Rezultati i zaključci

Konsultacije ekspertske grupe u Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori daju vrijedan uvid u rješavanje neusklađenosti vještina u programima stručnog obrazovanja i obuke (SOO) i izazove u zelenom sektoru.

Albanija se fokusira na kontinuiranu analizu tržišta rada, saradnju sa poslodavcima, fleksibilne nastavne planove i programe i obuku nastavnika kako bi se premostio jaz u vještinama. Ističući javnu svijest i najbolju međunarodnu praksu, oni se zalažu za prilagođavanje programa SOO kako bi se ispunili zahtjevi za posao koji se razvijaju. Ističe se važnost državne podrške i finansiranja kako bi se osigurala relevantnost programa.

U Bosni i Hercegovini je naglašena širina zelenog sektora, što sugeriše detaljno ispitivanje podsektora radi ciljanog razvoja. Preporuke uključuju proširenje obima istraživanja i komparativnu analizu kako bi se obrazovanje uskladilo sa potrebama tržišta rada. Systemske promjene, zakonodavna podrška i inkorporiranje zelenih principa u obrazovanje smatraju se ključnim.

Crna Gora se bori sa nedostatkom razumijevanja 'zelenih poslova', zahtijevajući jasnije definicije i harmonizaciju između privatnog i državnog sektora. Ističu se pažnja prema turizmu i ugostiteljstvu, kao i potreba za kvalitetno obučanim kadrovima u zelenom obrazovanju.

Konsultacije naglašavaju širinu i potencijal zelenog sektora, zalažući se za budućnost oblikovanu fokusiranim istraživanjem, inkluzivnošću i sistemskim promjenama podržanim zakonodavstvom. Međutim, primjetan je nedostatak razumijevanja „zelenih poslova“, što zahtjeva zajednički napor da se obrazovanje i industrija usklade za održivu budućnost.

Izazovi u programima SOO uključuju ograničeno angažovanje, zastarjele nastavne planove i programe i finansijska ograničenja. Preporuke uključuju redovne konsultacije, saradnju, praktičnu obuku, angažovanje zainteresovanih strana i sistematske promene. Kriterijumi za ocjenjivanje programa SOO uključuju uspjeh na poslu, relevantne veštine, zadovoljstvo poslodavca i stope diplomiranja.

Primjeri iz Njemačke, Švajcarske, Južne Koreje, nordijskih zemalja i Holandije pokazuju efikasne programe stručnog obrazovanja. Uobičajeni faktori uključuju poslovnu saradnju, prilagodljive strukture, česta ažuriranja i praktičnu obuku, koji služe kao modeli za regione koji traže prilagođavanja.

Ključni zaključci za Bosnu i Hercegovinu uključuju širinu zelenog sektora, potrebu za detaljnom komparativnom analizom i sistemske promjene uz zakonodavnu podršku. Preporučuje se podsticanje saradnje i uključivanje zelenih principa u obrazovanje.

Crna Gora naglašava neophodnost jasnih definicija za 'zelene poslove', harmonizaciju u privatnom sektoru i pažnju na turizam i ugostiteljstvo. Jačanje kapaciteta u zelenom obrazovanju je ključno.

U zaključku, put naprijed uključuje zajednički napor na usklađivanju obrazovanja i industrije, stvarajući održivu i zelenu budućnost. Izazovi imaju odgovarajuća rješenja, a preporuke osiguravaju da program SOO zadovoljavaju potrebe radne snage. Uspjeh različitih zemalja služi kao inspiracija za prilagođavanja po mjeri.

Trenutna situacija

Opis

U ovom dijelu pružamo inkluzivni pregled sadašnjeg stanja u zelenom sektoru, pažljivo kombinujući uvide iz našeg terenskog istraživanja i konsultacije stručnjaka. Cilj nam je da ponudimo uravnotežen opis, koji obuhvata različite aktivnosti i mogućnosti zapošljavanja koje preovlađuju u sektoru. Izvlačenjem informacija potvrđenih i terenskim istraživanjem i konsultacijama, naša namjera je da predstavimo odmjereno i sveobuhvatno razumjevanje trenutne situacije u Zelenom sektoru. Ovaj pristup čini osnovu za naknadne uvide i preporuke koje slijede u našoj analizi.

Rezultati i zaključci

Radionice ekspertskih grupa održane u zemljama Zapadnog Balkana doprinijele su dubinskoj analizi i poslužile su kao vrijedna platforma za otvoreni dijalog, razmjenu ideja i formulisanje preporuka. Ekspertska grupa je analizirala nalaze koji su sažeti u nacionalnom izvještaju svake partnerske zemlje ZB i razgovarala o tome da li je u izveštaju nedostajalo informacija za rješavanje izazova sa kojima se suočava sektor SOO u Albaniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori. Trenutna situacija u zemlji ukazuje da je upitno da li svi poslovi koje poslodavci označe kao zelene ispunjavaju neophodne kriterijume da budu označeni na ovaj način, bilo da se radi o privrednim, administrativnim poslovima, uslužnim delatnostima ili drugim sektorima. Kada su u pitanju obrazovne ustanove, i mogućnost uvođenja obrazovnog programa u vezi sa zelenim poslovima, potrebno je prvo ojačati kapacitete u pogledu kvalitetno obučanih kadrova.

Radionica je naglasila da je zeleni sektor ekspanzivan i višestruki domen, koji obuhvata niz ekološki održivih industrija, inicijativa i praksi. Od proizvodnje obnovljive energije i održive poljoprivrede do održive industrije i upravljanja otpadom, opseg zelenog sektora je neverovatno širok. Štaviše, obuhvata široku lepezu profesija i mogućnosti za karijeru koje doprinose očuvanju životne sredine i održivoj budućnosti.

Rješavanje neusklađenosti vještina između programa stručnog obrazovanja i obuke (VET) i tržišta rada je složena tema sa nekoliko izazova. Ovi izazovi imaju svoja odgovarajuća rešenja.

Neki od izazova su: Ograničeno angažovanje poslodavaca i industrije, Zastareli, nefleksibilni nastavni planovi i programi, Ograničen pristup podacima o tržištu rada, Ograničeni finansijski resursi, Zablude o programima SOO i Nedostatak istraživanja u SOO.

Neka od rešenja za ove izazove mogu se postići kroz namenske kurseve koji studente osposobljavaju za korisne vještine. Štaviše, negovanje partnerstava i saradnje sa firmama može osigurati da institucije SOO ostanu u toku sa najnovijim trendovima i inovacijama u industriji.

Da bismo bolje povezali programe SOO sa tržištem rada, potrebna su nam jaka partnerstva sa industrijama i poslodavcima. Ključno je učiniti nastavni plan i program SOO fleksibilnim. To znači korišćenje fleksibilnog nastavnog plana i programa. Ovo pomaže programima SOO da održe korak sa onim što je potrebno industriji. Programi SOO moraju imati najnovije informacije o trendovima na tržištu rada. Ovi podaci pomažu institucijama za stručno obrazovanje da ostanu ispred igre, predviđajući nedostatak veština i identifikujući nove poslove.

Neke od ključnih tema o kojima se razgovaralo tokom radionica su istakle da:

Saradnja između institucija SOO, poslodavaca, vladinih agencija i zainteresovanih strana je ključna za stalno usklađivanje vještina, podsticanje ekonomskog rasta i obezbjeđivanje konkurentne radne snage u globalnoj ekonomiji koja se mijenja. Predlaganje konkretnih koraka i strategija koje se mogu primeniti da bi se postiglo ovo prilagođavanje odredbi o stručnom obrazovanju i obuci (SOO) uključuje strukturirani pristup sa nekoliko ključnih strategija.

Nastavnici i treneri koji nude programe SOO su veoma važni. Ako oklevaju da promjene, to može usporiti cijeli proces. Dakle, pružanje obuke za nastavnike da uče i rastu je odlična ideja. Takođe, stvaranje kulture inovacija unutar institucija SOO može učiniti čuda. Kada su nastavnici motivisani i znaju o najnovijim dostignućima u industriji, oni mogu bolje voditi učenike. Ne znaju svi koliko su programi stručnog obrazovanja važni. Da bi se to promijenilo, odgovor su kampanje za podizanje svijesti. Ove kampanje mogu razjasniti nespornosti i pokazati svima koliko je stručno obrazovanje vrijedno za pripremu radne snage koja zadovoljava današnje potrebe tržišta rada. Prevažilaženje ovih izazova zahtjeva koordinisane napore institucija SOO, vlada, industrije i zajednice. Kontinuirana evaluacija osigurava efikasnost ovih rješenja i rješava nove izazove.

Buduće potrebe i izazovi

Opis

U narednom dijelu, pažljivo pristupamo istraživanju budućeg pejzaža u okviru Zelenog sektora. Objedinjujemo uvide iz našeg proaktivnog istraživanja na terenu i kolektivnu ekspertizu

podjeljenu tokom stručnih konsultacija. Ova analiza ima za cilj da predstavi nijansiranu prognozu, obuhvatajući potvrđene potrebe uočene kroz naše strateške akcije. Pored toga, bavimo se izazovima koje su artikulirali stručnjaci tokom konsultacija. Održavajući uravnoteženu perspektivu između predviđenih potreba i priznatih izazova, naš pristup nastoji da pruži sveobuhvatan i umeren pogled na buduću putanju zelenog sektora. Ova kolaborativna sinteza postavlja teren za informisane perspektive i ciljne preporuke u našoj kontinuiranoj analizi.

Rezultati i zaključci

Tokom radionica održanih u zemljama ZB, priznato je da bi detaljnije ispitivanje pojedinačnih podsektora i specifičnih zelenih poslova bilo od koristi.

Budući izveštaji bi trebalo da se bave specifičnostima svakog podsektora, navodeći vrste dostupnih zelenih poslova, njihove zahteve za veštinama i izgled za rast. Ovaj sveobuhvatni pristup će pružiti dublji uvid u višestruku prirodu zelenog sektora i pomoći u identifikaciji ciljanih mogućnosti za razvoj i obrazovanje.

Sugestija je da buduća terenska istraživanja povećaju ukupan broj ispitanika i iskustava, kao i da se uključi više predstavnika različitih sredina koji mogu ponuditi vrijedne perspektive o ovoj temi i osigurati raznolikost u gledištima i stručnosti. Na taj način, izvještaj može da istakne nedostatke u znanju i vještinama. Preporučljivo bi bilo da se obezbijede detaljne analize jaza u vještinama za svaku identifikovanu oblast zelenog sektora, u skladu sa zahtjevima tržišta rada i obrazovnim sistemom. U 3 ZBK transformacija nastavnih planova i programa formalnog obrazovanja je prilično komplikovan proces, koji zahteva sistematski pristup i odobrenje vlasti. Od danas je evidentna potreba za sistemskim promjenama i zakonskom podrškom u procesu transformacije, posebno u oblastima kao što je energetska efikasnost, gde je zakonodavstvo odigralo ključnu ulogu u oblikovanju programa obuke kako bi se zadovoljile potrebe tržišta. Neophodno je zalagati se za sistemske promjene u različitim sektorima, uz zakonodavnu podršku, uskladiti obrazovanje sa zahtjevima tržišta rada.

Ne znaju svi koliko su programi stručnog obrazovanja važni. Da bi se to promijenilo, odgovor su kampanje za podizanje svesti. Ove kampanje mogu razjasniti nespornosti i pokazati svima koliko je stručno obrazovanje vrijedno za pripremu radne snage koja zadovoljava današnje potrebe tržišta rada. Prevažilaženje ovih izazova zahtjeva koordinisane napore VET institucija, vlada, industrije i zajednice. Kontinuirana evaluacija osigurava efikasnost ovih rješenja i rješava nove izazove. Oblikovanje budućnosti zelenog sektora uključuje istraživanje, saradnju i prilagođavanje obrazovanja kako bi se zadovoljile potrebe radne snage kroz strategije kao što su redovne konsultacije, saradnja i izgradnja kapaciteta.

- Budućnost sektora će biti oblikovana fokusiranim istraživanjem, inkluzivnošću i sistemskim promjenama, vođenim zakonskom podrškom.

- Proširenjem baze podataka i angažovanjem različitih zainteresovanih strana, možemo obezbijediti sveobuhvatnije razumjevanje zahtjeva zelenog sektora.
- Put naprijed uključuje zajednički napor na usklađivanju obrazovanja i industrije, stvarajući održivu i zelenu budućnost.
- Da bi se osiguralo da programi SOO zadovoljavaju potrebe radne snage, ključno je uključiti trenere, poslodavce i učenike u proces. Evo kako:
 - Redovno se konsultujte sa poslodavcima kako biste razumjeli promjenljive zahtjeve za vještinama i podržali trenere da budu u toku.
 - Sarađujte sa trenerima i stručnjacima iz industrije kako biste osigurali relevantnost nastavnog plana i programa.
 - Pružiti mogućnosti studentima da kombinuju teoriju i praksu i prikupe svoje povratne informacije.
 - Uspostaviti priznate sertifikate i održavati trenere u toku sa industrijskim standardima.
 - Ponudite stalne mogućnosti za obuku za trenere.
 - Povećati zapošljivost učenika kroz obuku o mekim vještinama i karijerno vođenje.
 - Prikupite uvide od svih zainteresovanih strana kroz ankete i održavajte transparentnost u procesu prilagođavanja.
 - Kada su u pitanju obrazovne institucije i mogućnost uvođenja obrazovnog programa u vezi sa zelenim poslovima, potrebno je prvo ojačati kapacitete u pogledu kvalitetno obučениh kadrova.
 - Podsticati saradnju među svim zainteresovanim stranama u stvaranju obrazovnog sistema koji odgovara.
 - Uključivanjem trenera, poslodavaca i učenika u prilagođavanje programa stručnog obrazovanja, obezbeđujemo efikasniji sistem koji priprema diplomce za razvoj radne snage.

Identifikacija neusklađenosti

vještina

Uvod

U ovom ključnom dijelu pažljivo ispitujemo trenutne i buduće neusklađenosti vještina u okviru Zelenog sektora. Usvajajući nijansiran pristup specifičan za vještine, naši uvidi su izvedeni iz sveobuhvatnog istraživanja na terenu i kolektivne stručnosti koju dijele profesionalci u industriji tokom konsultacija. Ova analiza ima za cilj da pruži temeljnu identifikaciju neusklađenosti veština, precizno razlažući svaku vještinu. Pored toga, sledeće stranice

predstavljaju skup alata dizajniranih da pomognu preduzećima u dijagnostikovanju i identifikaciji razvojnih potreba. Ovi alati uključuju analizu zainteresovanih strana, identifikaciju, mapiranje (po lokaciji), dijagramsko predstavljanje (industrija, sektor, radna mjesta, potrebne vještine), analizu stanja zaposlenih, analizu zaposlenih u zelenom sektoru, analizu pružanja stručnog obrazovanja i smjernice za uporednu analizu. Ovi praktični alati, u rasponu od radionica do dijagramskih prikaza, nude sveobuhvatan i raznovrstan komplet alata za preduzeća i obrazovne institucije. Detaljne analize date na narednim stranicama vode korisnike kroz primjenu ovih alata, obezbeđujući nijansirano razumjevanje i olakšavajući efikasnu analizu i zaključke.

Sadržaj

Sledeći djelovi daju sveobuhvatan pregled analize zainteresovanih strana i analize zaposlenih u zelenom sektoru, uključujući konsultativne radionice za različite nivoe iskustva. Takođe pokriva analizu pružanja stručnog obrazovanja i konsultativne radionice za diplomce, sa detaljnim uputstvima za svaku radionicu. Analiza zainteresovanih strana obuhvata identifikaciju, mapiranje i dijagramsko predstavljanje zainteresovanih strana, uključuje analizu pozadine zaposlenih radi uvida u neusklađenost veština i ima za cilj da podrži informisano donošenje odluka u skladu sa tržištem rada zelenog sektora.

Analiza zaposlenih u zelenom sektoru uključuje: 1) konsultacionu radionicu: 1 smjernicu od 1-2 godine iskustva i pruža detaljan vodič za pružaoce stručnog obrazovanja, sistematski pristup identifikovanju profila zaposlenih, stepena, pozicija i budućih ciljeva. Radionica omogućava smislene diskusije i završava se praktičnim uvidima. 2) konsultantska radionica: 2 smjernice od 3-4 godine iskustva i fokusiranje na zaposlene sa 3-4 godine iskustva, pruža strukturirani pristup za identifikaciju ključnih elemenata i stimuliše diskusije i smjernice za efektivnu dinamiku radionica i uvid u analizu. i 3) konsultantska radionica: 3 smernice za 5-6 godina iskustva se koncentrišu na zaposlene sa 5-6 godina iskustva, sistematski pristup identifikaciji i angažovanju diskusija, smjernice za facilitaciju radionica i uvid u analizu.

Analiza pružanja stručnog obrazovanja: Uvod obuhvata detaljnu analizu pružanja stručnog obrazovanja u zelenom sektoru. Naglašava ulogu stručnog obrazovanja u rješavanju neusklađenosti vještina. Pruža vodič korak po korak za identifikaciju i vizuelni prikaz ključnih komponenti, a uključuje analizu diplomaca, ispitivanje metrika kao što su obim, status zaposlenja i geografska distribucija.

Konsultativne radionice za diplomce obezbeđuju Radionicu smjernica 1 za 1-2 godine nakon diplomiranja, Radionicu smjernica 2 za 3-4 godine nakon diplomiranja i Radionicu za smjernice 3 za 5-6 godina nakon diplomiranja.

Analiza zainteresovanih strana

Uvod

Ovaj odjeljak služi kao sveobuhvatno uputstvo za sprovođenje detaljne analize zainteresovanih strana u okviru Zelenog sektora. Pruža uputstva korak po korak o identifikaciji, mapiranju (po lokaciji) i dijagramskom predstavljanju zainteresovanih strana, obuhvatajući profesionalce iz

industrije, specifične pozicije i potrebne vještine. Komplet alata dalje uključuje detaljnu analizu pozadina zaposlenih, ispitivanje diploma, obrazovnih institucija i radnog iskustva. Nudeći praktične smjernice o analizi zainteresovanih strana, ovaj dio osnažuje korisnike sa alatima i metodologijama potrebnim da steknu nijansirani uvid u dinamičke odnose unutar zelenog sektora. Smjernice koje su ovde predstavljene imaju za cilj da olakšaju strukturisanu i efikasnu analizu zainteresovanih strana, doprinoseći dubljem razumjevanju neusklađenosti vještina i podržavajući informisano donošenje odluka u skladu sa rastućim potrebama tržišta rada zelenog sektora

Identifikacija

U ovom dijelu, naš cilj je da vodimo pružaoce stručnog obrazovanja kroz **strateški pristup za identifikaciju i mapiranje svih relevantnih aktera povezanih sa zelenim sektorom**. Ova sveobuhvatna strategija obuhvata zainteresovane strane vezane i za zeleni sektor i za pružaoce stručnog obrazovanja. Nudeći strukturirani pristup identifikaciji i mapiranju zainteresovanih strana, ova smjernica ima za cilj da osnaži pružaoce stručnog obrazovanja i obuke da izgrade sveobuhvatno razumjevanje raznolikog pejzaža zainteresovanih strana unutar zelenog sektora, obezbeđujući holističku analizu za efikasnu saradnju i usklađivanje vještina.

1. Postavljanje identifikacionog okvira:

Prvi korak u identifikaciji zainteresovanih strana u okviru Zelenog sektora je uspostavljanje jasnog okvira. Ovo uključuje definisanje specifičnih ciljeva vaše analize: Da li se fokusirate na uticaj politike, tržišne trendove, obrazovno usklađivanje ili uticaj na životnu sredinu? Razumjevanje vašeg krajnjeg cilja je ključno za identifikaciju relevantnih zainteresovanih strana. Započnite segmentiranjem zelenog sektora na njegove ključne komponente: obnovljiva energija, održiva poljoprivreda, zelena tehnologija i zagovaranje zaštite životne sredine. Ova segmentacija će pomoći u preciziranju zainteresovanih strana koje imaju direktan ili indirektan uticaj na svaku oblast.

2. Istraživanje i otkrića:

Kada se postavi okvir, započinje sveobuhvatan istraživački proces. Koristite različite izvore kao što su industrijski izveštaji, publikacije zelenog sektora, ekološki forumi i profesionalne mreže. Cilj je da identifikujete širok spektar zainteresovanih strana, uključujući vladina tijela, nevladine organizacije (NVO), lidere u industriji, akademske institucije i grupe u zajednici. Zapamtite, zainteresovane strane nisu ograničene na one sa pozitivnim interesima; konkurenti i opozicione grupe takođe mogu imati značajan uticaj i treba ih uključiti u vašu analizu.

3. Procjena uticaja i interesovanja zainteresovanih strana:

Nakon sastavljanja liste potencijalnih zainteresovanih strana, procijenite svaku na osnovu njihovog nivoa uticaja i interesovanja za Zeleni sektor. Uticaj se odnosi na moć stejkholdera da utiče na promjene ili donosi odluke, dok interesovanje ukazuje na to koliko je zainteresovanoj strani stalo do rezultata sektora. Alati kao što su mreže za mapiranje zainteresovanih strana mogu biti od pomoći ovdje. Ovaj korak pomaže u određivanju prioriteta zainteresovanim

stranama, omogućavajući vam da se prvo fokusirate na one sa velikim uticajem i interesovanjem, jer će oni verovatno imati najznačajniji uticaj na vaše ciljeve.

4. Angažovanje i određivanje prioriteta zainteresovanih strana:

Poslednji korak u procesu identifikacije uključuje angažovanje sa identifikovanim zainteresovanim stranama kako biste potvrdili vaše istraživanje i razumjeli njihove perspektive. Ovo se može uraditi putem anketa, intervjuua ili fokus grupa. Na osnovu prikupljenih uvida, podijelite prioritete zainteresovanim stranama u kategorije kao što su ključni igrači, uticajni i posmatrači. Ovo određivanje prioriteta će voditi vašu strategiju angažovanja zainteresovanih strana i komunikacije u narednim fazama.

Mapiranje (po lokaciji)

Paralelno sa prethodnom cjelinom, sledeći deo ovog vodiča se fokusira na mapiranje identifikovanih zainteresovanih strana u zelenom sektoru i pružaocima stručnog obrazovanja. Ovaj odeljak služi kao praktičan vodič, pružajući uputstva korak po korak o tome kako sistematski mapirati zainteresovane strane. On ocrtava strukturirani pristup za vizuelno predstavljanje odnosa i interakcija između različitih zainteresovanih strana, uključujući profesionalce iz industrije, specifične pozicije i veštine koje su im potrebne. Nudeći ovaj vodič za mapiranje, SOO provajderi mogu poboljšati svoje razumjevanje zamršene mreže zainteresovanih strana, podstičući efikasnu saradnju i omogućavajući precizno usklađivanje vještina sa potrebama zelenog sektora.

1. Geografsko profilisanje zainteresovanih strana:

Mapiranje zainteresovanih strana počinje sa geografskim profilisanjem, gdje locirate zainteresovane strane na regionalnom, nacionalnom ili globalnom nivou. Za zeleni sektor, ovo uključuje identifikaciju oblasti sa visokom koncentracijom obnovljivih resursa, regiona sa značajnim ekološkim izazovima i lokacijama glavnih aktera u industriji. Geografsko profilisanje pomaže u razumjevanju regionalne dinamike i načina na koji utiču na odluke i akcije zainteresovanih strana.

2. Vizualizacija prostornih odnosa:

Sa geografskim podacima kreirajte vizuelne mape za prikaz prostornih odnosa između zainteresovanih strana. Alati kao što su Geografski informacioni sistemi (GIS) mogu se koristiti za kreiranje detaljnih mapa koje prikazuju lokaciju ključnih zainteresovanih strana kao što su regulatorna tijela, obrazovne institucije, kompanije zelene tehnologije i nevladine organizacije koje se bave životnom sredinom. Ove mape treba da istaknu područja velike gustine zainteresovanih strana i ilustruju kako geografska blizina može uticati na odnose i saradnju.

3. Razumjevanje regionalnih i globalnih interakcija:

Mapiranje zainteresovanih strana takođe uključuje razumjevanje kako se regionalne interakcije uklapaju u globalni kontekst. Na primjer, lokalna kompanija koja se bavi obnovljivom energijom može biti pod uticajem globalnih ekoloških politika ili trendova u zelenoj tehnologiji. Ovaj korak

zahtjeva analizu načina na koji lokalni akteri komuniciraju sa globalnim entitetima i trendovima, omogućavajući sveobuhvatno razumjevanje pejzaža zainteresovanih strana u zelenom sektoru.

4. Ažuriranje i korišćenje mape za strateške odluke:

Mape zainteresovanih strana nisu statične; trebalo bi ih redovno ažurirati kako bi odražavali promjene u zelenom sektoru, kao što je pojava novih tehnologija ili promjene u regulatornoj politici. Koristite ove mape za donošenje strateških odluka na osnovu informacija, identifikovanje potencijalne saradnje i predviđanje izazova. Na primjer, mapa zainteresovanih strana može pomoći da se identifikuju potencijalni partneri za zajednička ulaganja u projekte obnovljive energije ili regione gdje bi moglo biti potrebno zagovaranje zaštite životne sredine.

Dijagramsko predstavljanje (industrija, sektor, radna mjesta, potrebne vještine)

Nastavljajući sveobuhvatni pristup vodiča, sledeći odeljak se fokusira na dijagramsko predstavljanje, nudeći smjernice za vizuelno ilustrovanje zamršenih veza među zainteresovanim stranama u zelenom sektoru. Ovaj odeljak opisuje sistematski metod za kreiranje dijagrama koji prikazuju odnose između zainteresovanih strana, sektora industrije, specifičnih radnih mjesta i odgovarajućih potrebnih vještina. Usvajanjem ove smjernice, pružaoci usluga stručnog obrazovanja mogu da konstruišu jasne i pronicljive vizuelne predstave, olakšavajući dublje razumjevanje međuzavisnosti unutar mreže zainteresovanih strana. Ovaj vizuelni alat postaje instrument za institucije SOO u preciznoj identifikaciji vještina koje su potrebne za različite pozicije u određenim industrijskim sektorima, pomažući u strateškom usklađivanju obrazovnih odredbi sa rastućim potrebama zelenog sektora.

Smjernice za dijagramsko predstavljanje mogu se uraditi pomoću sledećih alata:

Matrica zainteresovanih strana je alatka koja se koristi da pomogne u pregledu različitih zainteresovanih strana kako bi se odlučilo kako najbolje koordinirati ono što vrednuju. Svakoj zainteresovanoj strani ili grupi može biti potrebna drugačija strategija, a matrica će pomoći da se identifikuje najbolja strategija za svaku grupu.

Kreirajte matricu koja vizuelno predstavlja nivo uticaja i interesovanja svake zainteresovane strane. Ovo se često naziva **Mreža interesa**.

- Mrežni dijagram je alatka koja pomaže da se vizualizuju aktivnosti koje treba da se završe tokom određenog vremenskog perioda.
- Koristite mrežni dijagram da biste ilustrovali odnose i veze među zainteresovanim stranama. Čvorovi predstavljaju zainteresovane strane, a linije između njih pokazuju prirodu njihovih interakcija.
- Venov dijagram se koristi da ilustruje logičke odnose između dva ili više skupova stavki korišćenjem krugova ili drugih oblika koji se preklapaju.
- Koristite Venov dijagram da prikazete preklapanja interesovanja ili zajedničke ciljeve među različitim grupama zainteresovanih strana.

- Organizaciona šema je dijagram koji vizuelno prenosi unutrašnju strukturu organizacije tako što detaljno opisuje uloge, odgovornosti i odnose između pojedinaca unutar entiteta.
- Napravite organizacioni dijagram koji će predstavljati hijerarhiju i ključne pozicije unutar svake organizacije zainteresovanih strana.
- Spider Diagram se koristi za organizovanje i prikaz podataka na logičan i vizuelni način. Njegove karakteristike uključuju glavni koncept pozicioniran u sredini dijagrama, sa linijama koje se protežu radijalno da povezuju povezane ideje i podteme. Više ideja odatle će rezultirati dijagramom koji podseća na pauka.
- Razviti dijagram pauka da vizuelno predstavi veštine potrebne za različite pozicije u okviru grupa zainteresovanih strana. Svaka "noga" pauka predstavlja drugačiju veštinu.

Saveti za dijagramsko predstavljanje:

Koristite boje i oblike da biste razlikovali grupe zainteresovanih strana i istakli važne informacije.

Uključite kratke opise ili oznake za svaku zainteresovanu stranu u dijagrame.

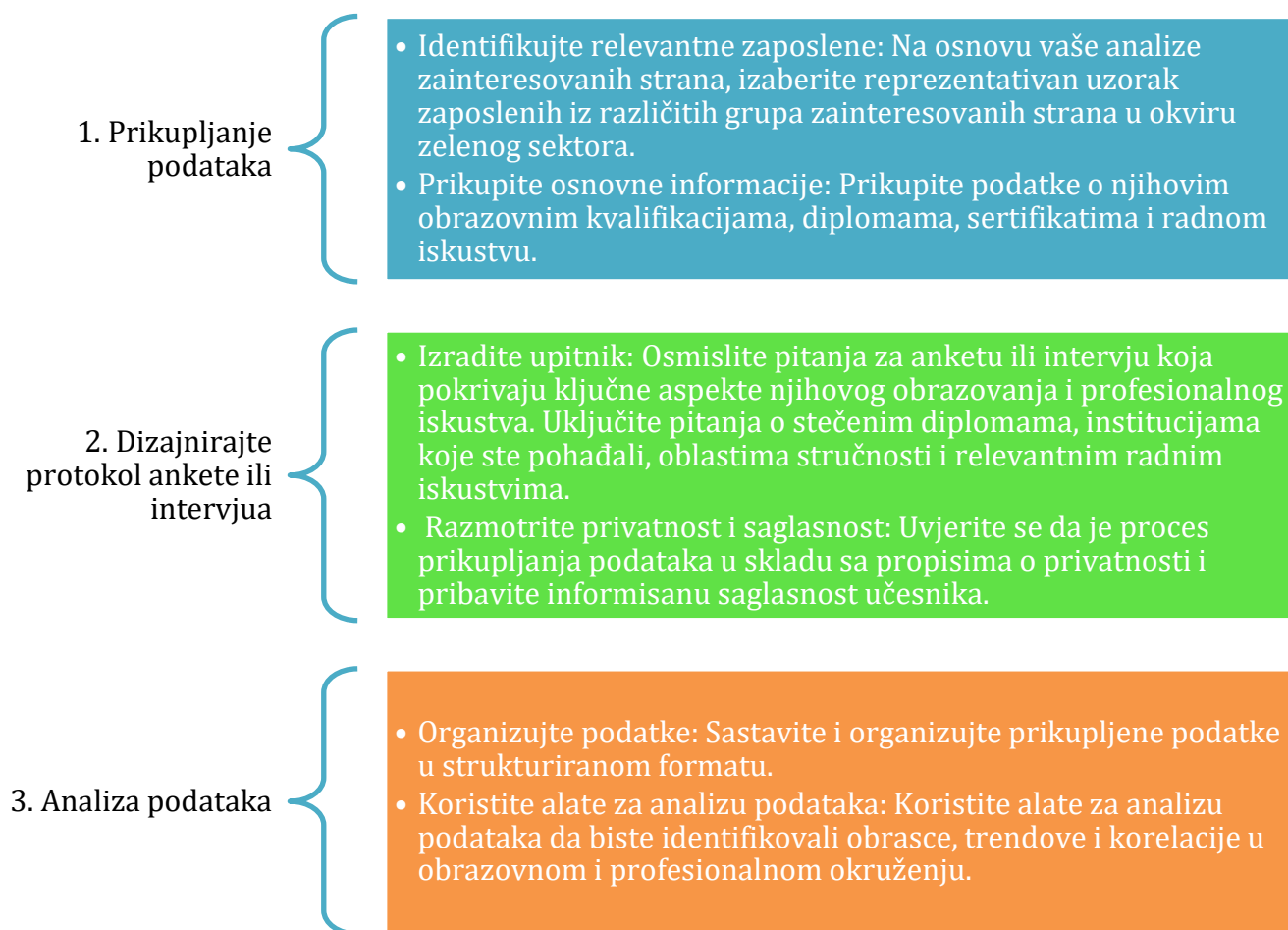
Redovno ažurirajte dijagrame kako se industrija razvija i pojavljuju se nove zainteresovane strane.

Prateći ove korake i koristeći vizuelne predstave, možete kreirati sveobuhvatnu analizu zainteresovanih strana u zelenom sektoru koja pruža vredan uvid u odnose i dinamiku unutar industrije.

Analiza iskustva zaposlenih

Ovaj odeljak je posvećen analizi iskustva zaposlenih, posebno onih identifikovanih kroz analizu zainteresovanih strana. Služi kao sveobuhvatan vodič za pružaoce stručnog obrazovanja o tome kako da razumiju obrazovna i profesionalna putovanja pojedinaca povezanih sa zelenim sektorom. Ispitujući diplome, obrazovne institucije i radno iskustvo, ova smjernica olakšava nijansirano razumjevanje kvalifikacija i karijernih putanja zainteresovanih strana u sektoru. Ova dubinska analiza ima za cilj da informiše programe stručnog obrazovanja o različitim pozadinama pojedinaca angažovanih u zelenom sektoru, pomažući institucijama da prilagode svoje ponude tako da budu usklađene sa različitim obrazovnim i profesionalnim putevima zainteresovanih strana.

Sprovođenje dubinske analize iskustva zaposlenih, posebno onih identifikovanih kroz analizu zainteresovanih strana u zelenom sektoru, zahtjeva sistematski pristup. Ove informacije su ključne za pružaoce stručnog obrazovanja kako bi razumjeli obrazovna i profesionalna putovanja pojedinaca povezanih sa zelenim sektorom. Evo koraka:

4. Analiza obrazovnog iskustva

- Istražite diplome i specijalnosti: Ispitajte vrste diploma i smjerova koje su stekli pojedinci u zelenom sektoru. Identifikujte uobičajene obrazovne puteve.
- Analizirajte obrazovne institucije: Istražite institucije u kojima su pojedinci stekli diplome. Potražite obrasce u uglednim obrazovnim institucijama.

5. Analiza profesionalnog iskustva

- Procijenite radno iskustvo: Analizirajte vrste radnog iskustva koje su pojedinci imali u zelenom sektoru. Identifikujte uloge, odgovornosti i trajanje njihovog rada.
- Prepoznajte napredovanje u karijeri: Potražite obrasce napredovanja u karijeri i tranzicije unutar zelenog sektora. Identifikujte sve zajedničke karakteristike u karijeri.

6. Vještine i sposobnosti

- Identifikujte ključne vještine: Odredite ključne vještine i kompetencije koje su pojedinci stekli kroz svoje obrazovanje i radno iskustvo.
- Uskladite vještine sa potrebama industrije: Uporedite identifikovane vještine sa zahtjevima industrije da biste razumjeli usklađenost i identifikovali potencijalne praznine.

7. Kreirajte vizuelni sadržaj

- Infografici i grafikoni: Razvijte infografike i grafikone koji vizuelno predstavljaju obrazovna i profesionalna putovanja. Koristite grafikone da istaknete trendove i veze.
- Geografska analiza: Ako je relevantno, napravite mape za vizuelizaciju geografske distribucije obrazovnih institucija i radnih mjesta povezanih sa zelenim sektorom

8. Izveštaj i preporuke

- Sastavite nalaze: Napravite sveobuhvatan izveštaj koji rezimira analizu, uključujući vizuelne prikaze.
- Dajte preporuke: Ponudite uvid i preporuke za pružaoce stručnog obrazovanja na osnovu identifikovanih trendova i

9. Povratna informacija

- Potražite povratne informacije: Podijelite nalaze sa ključnim zainteresovanim stranama, uključujući analizirane pojedince, poslodavce i obrazovne institucije. Potražite povratne informacije da biste potvrdili nalaze.
- Kontinuirano poboljšanje: Koristite povratne informacije da biste poboljšali proces analize i održavali ga ažurnim.

Prateći ove korake, pružaoци usluga stručnog obrazovanja mogu steći sveobuhvatno razumevanje obrazovnog i profesionalnog iskustva pojedinaca povezanih sa zelenim sektorom. Ove informacije se mogu koristiti za prilagođavanje programa obrazovanja i obuke kako bi se bolje zadovoljile potrebe industrije u razvoju.

Analiza zaposlenih u zelenom sektoru

Konsultativna radionica 1 smjernice

Radionica 1 – Zaposleni sa 1-2 godine radnog iskustva

Uvod

Ovaj odeljak se koncentriše na analizu zaposlenih u zelenom sektoru, posebno onih sa 1-2 godine radnog iskustva, identifikovanih kroz istraživanje i analizu zainteresovanih strana. On pruža detaljan vodič za pružaoce stručnog obrazovanja i obuke za efikasno sprovođenje Konsultativne radionice 1. Uvod postavlja kontekst za razumjevanje zaposlenih u ranim fazama karijere u Zelenom sektoru. Smjernice nude sistematski pristup identifikovanju ključnih aspekata kao što su profili, diplome, radna mjesta i budući ciljevi u karijeri. Pitanja za radionicu su navedena kako bi se olakšale smislene diskusije, a smjernice za diskusiju i fasilitaciju osiguravaju strukturiranu i produktivnu sesiju. Odeljak se završava rezimeom ishoda, pružajući smjernice o tome šta treba posmatrati, kako sprovesti analizu i izvući smislene zaključke iz diskusija na radionici.

Smjernice za identifikaciju (profili, diplome, radni status zaposlenja, budući ciljevi u karijeri)

Pitanja za radionicu za diskusiju

Smjernice za diskusiju i fasilitaciju

Rezime rezultata (na šta treba obratiti pažnju, kako napraviti analizu i zaključke)

1. Priprema i Planiranje:

1.1 Definisanje Ciljeva:

Primarni cilj ove radionice je da sveobuhvatno analizira i razumije iskustva, izazove i oblasti rasta zaposlenih koji su stekli 1-2 godine iskustva u zelenom sektoru. Specifični ciljevi uključuju:

- Istraživanje ranih putanja karijere: Razumjevanje karijernih puteva i prekretnica pojedinaca u početnim fazama njihovog puta u zelenom sektoru.
- Identifikacija potreba za razvojem veština: Identifikovati skupove vještina koje su ključne i tražene među zaposlenima sa ograničenim iskustvom u zelenom sektoru.

o Razumjevanje izazova i mogućnosti: Udublјivanje u izazove sa kojima se suočavaju i mogućnosti za profesionalni razvoj u sektoru.

Definisanje ovih ciljeva će voditi diskusije i aktivnosti tokom cijele radionice, obezbjeđujući fokusirano istraživanje ključnih oblasti relevantnih za pojedince sa 1-2 godine iskustva u zelenom sektoru.

1.2 Izbor učesnika:

Prilikom odabira učesnika, biće usvojen strateški pristup kako bi se osigurala raznovrsna i sveobuhvatna zastupljenost u okviru radionice. Proces selekcije ima za cilj da obuhvati:

Raznolikost uloga i pozadina: Učesnici će biti izabrani iz različitih uloga u zelenom sektoru.

Različita iskustva: Radionica će uključiti pojedince sa nizom iskustava kako bi predstavili holistički pogled na sektor, uključujući perspektive od novih zaposlenih do onih koji se približavaju dvogodišnjem roku.

Ovaj pristup garantuje raznovrsnost učesnika, pružajući priliku za sveobuhvatnu diskusiju i analizu iskustava, izazova i aspiracija zaposlenih sa 1-2 godine iskustva u zelenom sektoru.

Ovaj okvir za pripremu i planiranje postavlja osnovu za fokusiranu i inkluzivnu radionicu koja ima za cilj ispitivanje ranih iskustava i oblasti rasta profesionalaca u zelenom sektoru sa ograničenim radnim iskustvom.

2. Struktura radionice:

Pozdravna riječ, o radionici posvećenoj ispitivanju iskustava zaposlenih u zelenom sektoru, posebno onih koji su stekli 1-2 godine vredne ekspertize. Glavni cilj je da se udubi u, diskutuje i stekne uvid u početne puteve karijere i oblasti razvoja unutar živopisnog pejzaža održivosti i ekoloških praksi.

2.1 Otvaranje radionice

2.1.1 Predstavljanje ciljeva radionice:

Ciljevi ove radionice su:

o Razumjevanje ranih putanja karijere: Cilj je da se udubite u njihova početna iskustva i puteve karijere u zelenom sektoru, naglašavajući prekretnice i izazove na koje ste naišli tokom prve 1-2 godine vašeg profesionalnog putovanja.

o Identifikovanje potreba za razvojem vještina: Fokusiranje na prepoznavanje i razumjevanje skupova vještina neophodnih za uspjeh u zelenom sektoru tokom prvih godina vaše karijere.

o Podsticanje otvorenih diskusija: Stvaranje platforme za otvorene diskusije, podsticanje aktivnog učešća i dijeljenja različitih iskustava među svim učesnicima.

2.1.2 Stvaranje otvorenog okruženja za diskusiju:

Ova radionica napreduje na aktivnom uključivanju i vrijednim doprinosima. Podstičemo svakog učesnika da se otvoreno angažuje, podijeli svoja razmišljanja, iskustva i težnje. Njihove perspektive su ključne u oblikovanju diskusija i u velikoj mjeri će doprinijeti našem kolektivnom razumjevanju ranih faza karijere u zelenom sektoru.

2.1.3 Ohrabrujuća očekivanja za produktivnu diskusiju:

Prije nastavka radionice, treba pozvati učesnike da podijele svoja očekivanja tokom diskusije. Koje su teme ili aspekti zelenog sektora koji su najviše zainteresovani za istraživanje? Njihov doprinos će nas voditi u prilagođavanju naših diskusija kako bismo zadovoljili potrebe i osigurali produktivnu i ispunjenu sesiju.

Njegovanje okruženja saradnje, otvorenog dijaloga i razmjene znanja dok analiziramo iskustva zaposlenih u zelenom sektoru sa 1-2 godine radnog iskustva.

Ovaj uvodni narativ postavlja ton za radionicu, naglašavajući ciljeve, podstičući aktivno učešće i pozivajući učesnike da podijele svoja očekivanja u vezi sa budućim diskusijama, podstičući okruženje pogodno za produktivne i smislene razgovore.

2.2 Diskusije i grupne sesije:

2.2.1 Ogranizovanje diskusija:

Fokus diskusionih sesija ima za cilj da se bavi značajnim temama u zelenom sektoru koje su posebno relevantne za pojedince sa 1-2 godine iskustva. Istražićemo različite aspekte održivosti i ekoloških praksi, sa ciljem da osvijetlimo izazove i mogućnosti koje su prisutne u ovom sektoru.

2.2.2 Podsticanje učešća:

Podstičemo svakog od vas da aktivno učestvujete dijeljenjem svojih iskustava, uvida i razmišljanja o izazovima i mogućnostima koje ste susreli u ranim fazama svoje karijere u zelenom sektoru. Vaš doprinos je ključan za oblikovanje našeg razumijevanja dinamike u ovom polju i značajno će doprinijeti našim diskusijama.

2.2.3 Ključne teme za diskusiju[1]:

Neki od ključnih tema koje ćemo istražiti tokom ovih sesija uključuju::

Uvod u prakse održivosti: Razumijevanje osnovnih principa održivosti i njihova primjena u vašim odgovarajućim ulogama.

Izazovi sa kojima se susrećete u ranim fazama karijere: Dijeljenje iskustava i uvida o preprekama koje se javljaju tokom prvih godina u zelenom sektoru.

Mogućnosti za rast i razvoj: Identifikacija i diskusija o putevima za profesionalni rast i razvoj vještina u okviru uloga vezanih za održivost.

2.2.4 Format diskusionih sesija:

Ove diskusione sesije će biti interaktivne i participativne. Koristićemo kombinaciju otvorenog dijaloga, grupnih diskusija i potencijalno studija slučaja kako bismo razjasnili i obrađivali različite aspekte zelenog sektora koji su relevantni za profesionalce sa 1-2 godine iskustva.

2.2.5 Cilj diskusija:

Glavni cilj ovih diskusija je stvaranje okruženja u kojem se iskustva, izazovi i uvidi mogu slobodno dijeliti i razmjenjivati među učesnicima. Iskorišćavanjem kolektivnog znanja i raznolikih perspektiva unutar grupe, želimo da dobijemo dublje uvide u iskustva u ranim fazama karijere u zelenom sektoru.

[1](#) Annex 1

za razjašnjenja i rješavanja različitih aspekata zelenog sektora koji su relevantni za profesionalce sa 1-2 godine iskustva.

3. Analiza slučaja i kreativno razmišljanje:

3.1 Korišćenje studije slučaja:

Uključićemo se u praktične uvide kroz studije slučaja i konkretne primjere koji ilustruju izazove i uspjehe sa kojima se susreću zaposleni sa ograničenim iskustvom u zelenom sektoru. Ovi slučajevi će služiti kao realni primjeri, pružajući konkretnu osnovu za analizu i diskusiju tokom naše sesije.

3.2 Razumjevanje izazova i uspjeha:

Kroz ove studije slučaja, cilj nam je da identifikujemo izazove sa kojima se suočavaju profesionalci u zelenom sektoru tokom ranih faza karijere, kao i uspješne strategije koje su primijenili. Ovi realni primjeri će pružiti dragocjene uvide u prevazilaženje prepreka i iskorišćavanje prilika u ovoj oblasti.

3.3 Olakšavanje sesija kreativnog razmišljanja:

Nakon analize slučaja, preći ćemo na sesije kreativnog razmišljanja. Ove sesije su osmišljene kako bi podstakle inovativno razmišljanje i generisanje novih ideja za rješavanje identifikovanih izazova u zelenom sektoru za osobe sa 1-2 godine iskustva.

3.4 Podsticanje kreativnosti i saradnje:

Tokom sesija kreativnog razmišljanja, ohrabrujemo sve učesnike da aktivno doprinesu svojim idejama, iskustvima i potencijalnim rješenjima za izazove predstavljene u studijama slučaja. Stvaranjem okruženja kreativnosti i saradnje, cilj nam je istraživanje inovativnih pristupa i strategija za efikasno suočavanje sa ovim izazovima.

3.5 Cilj brainstorming sesija:

Glavni cilj ovih sesija je iskoristiti kolektivnu mudrost i raznolike perspektive učesnika. Uključivanjem u aktivnosti brainstorminga, težimo generisanju novih ideja i potencijalnih rješenja koja se mogu primijeniti na stvarne scenarije sa kojima se suočavaju profesionalci u zelenom sektoru.

Ovaj narativni materijal postavlja temelje za korišćenje studija slučaja radi razumijevanja izazova i uspjeha u zelenom sektoru, a zatim i za sesije brainstorminga čiji je cilj podsticanje kreativnosti i pronalaženje inovativnih rješenja za identifikovane izazove.

4. Zaključak i plan aktivnosti:

Sumiramo diskusije i ključne ideje izvučene iz radionice za zaposlene sa 1-2 godine iskustva u zelenom sektoru.

Razvijamo plan akcija koji obuhvata najvažnije ideje i strategije proizašle iz diskusija.

Osiguravamo da metodologija ostane fleksibilna kako bi učesnici mogli slobodno da doprinose i stvorimo okruženje pogodno za diskusiju i saradnju u analiziranju zaposlenih sa 1-2 godine radnog iskustva u zelenom sektoru.

Smjernice za drugu konsultantsku radionicu

Radionica 2 – Zaposleni sa 3-4 godine radnog iskustva

Uvod

Ova sekcija se fokusira na analizu zaposlenih u zelenom sektoru sa 3-4 godine radnog iskustva, proizašlu iz istraživanja i analize zainteresovanih strana. Služi kao vodič za provođenje Druge konsultativne radionice za pružaoce VET usluga. U uvodu se kontekstualizuje ispitivanje zaposlenih u ovom specifičnom stadijumu karijere u zelenom sektoru. Smjernice pružaju strukturirani pristup identifikaciji ključnih elemenata kao što su profili, stepeni, radna mjesta i budući karijerni ciljevi. Pitanja za radionicu su osmišljena kako bi podstakla značajne diskusije, dok smjernice za diskusiju i vođenje osiguravaju produktivnu sesiju. Sekcija se završava sažetkom rezultata, pružajući uvide o tome na šta treba obratiti pažnju, kako sprovesti analizu i izvući značajne zaključke na osnovu diskusija na radionici..

Smjernice za identifikaciju (profili, stepen, pozicija statusa zaposlenja, budući karijerni ciljevi)

Pitanja za diskusiju

Smjernice za diskusiju I vođenje radionice

Sažetak rezultata (na šta treba obratiti pažnju, kako izvršiti analizu i donijeti zaključke)

Ova radionica ima za cilj istraživanje i procjenu vještina, izazova i potencijalnih unapređenja u ovom segmentu radne snage, doprinoseći boljem razumijevanju njihove uloge u sektoru održivosti.

Ciljevi:

Detaljno analizirati vještine pojedinaca koji rade u zelenom sektoru 3-4 godine.

Identifikovati i diskutovati izazove sa kojima se zaposleni susreću u ovom sektoru i predložiti potencijalna rješenja.

Istražiti mogućnosti razvoja vještina i unapređenja rasta među ovim iskusnim profesionalcima.

Procijeniti uticaj i ulogu iskustva od 3-4 godine u podsticanju održivosti na radnom mjestu.

Selekcija učesnika:

Odabir pravih učesnika za radionicu je ključan za osiguravanje njenog efektivnog sprovođenja. Sledeći kriterijumi će voditi proces selekcije:

Iskustvo: Prednost će imati pojedinci sa 3-4 godine praktičnog iskustva u zelenom sektoru. To može uključivati profesionalce uključene u oblasti obnovljive energije, održivosti, nauke o životnoj sredini ili slične oblasti.

Relevantnost: Prednost će se dati aplikantima čije se sadašnje ili prethodne uloge direktno odnose na temu radionice. To uključuje pojedince koji su uključeni u donošenje politika, upravljanje projektima, istraživanje ili implementaciju u zelenom sektoru.

Raznolikost: Raznolikost učesnika iz različitih sektora unutar zelene industrije obogatiće diskusije i podstaći različite perspektive. To može obuhvatiti profesionalce iz vladinih institucija, nevladinih organizacija, privatnih korporacija i akademskih institucija.

Angažovanost: Aplikanti trebaju pokazati angažovanost da aktivno učestvuju i konstruktivno doprinose sesijama radionice. Uključenost i posvećenost ciljevima radionice će biti ključni faktori pri selekciji.

Geografska zastupljenost: Osiguravanje zastupljenosti iz različitih geografskih lokacija, kako urbanog tako i ruralnog, proširiće obuhvaćenost radionice i osigurati sveobuhvatno razumijevanje različitih izazova i mogućnosti.

Motivacija: Aplikanti trebaju izraziti svoju motivaciju za prisustvovanje radionici, kako očekuju da će imati koristi od diskusija i kako planiraju primijeniti stečeno znanje u svojim profesionalnim kapacitetima.

Proces selekcije će imati za cilj odabir grupe učesnika čije zajedničko iskustvo, stručnost i posvećenost će stvoriti dinamično i uticajno okruženje za učenje.

Struktura radionice:

Sesija 1: Profilisanje radne snage Zelenog sektora

Pregled zelenog sektora: Trendovi, bitnost i rast.

Razumijevanje značaja iskustva od 3-4 godine u zelenom sektoru.

Profilisanje seta sposobnosti i kompetencija očekivanih u zelenom sektoru.

Sesija 2: Izazovi i prilike

Identifikacija uobičajenih izazova sa kojima se zaposleni suočavaju u zelenom sektoru.

Brainstorming rješenja i strategija za prevazilaženje tih izazova.

Isticanje prilika za rast i napredovanje u karijeri.

Sesija 3: Razvoj i unapređenje vještina

Istraživanje mogućnosti za kontinuirani profesionalni razvoj.

Radionice, sertifikacije i programi za unapređenje vještina.

Podsticanje kontinuiranog učenja i prilagodljivosti u sektoru održivosti.

Sesija 4: Procjena uticaja

Procjena uticaja 3-4 godine iskustva na inicijative održivosti.

Prepoznavanje doprinosa i potencijalnih poboljšanja kod ovog iskusnog kadra.

Razgovor o načinima kako iskoristiti njihovo stručno znanje za održiviju budućnost.

Zaključak:

Zaključno, cilj ove radionice je pružiti sveobuhvatnu analizu zaposlenih sa 3-4 godine iskustva u zelenom sektoru. Razumijevanjem njihovih vještina, rješavanjem izazova i istraživanjem mogućnosti za rast, težimo da ojačamo njihov doprinos održivim praksama i podstaknemo efikasniju, informisanu i vještu radnu snagu.

Smjernice za treću konsultantsku radionicu

Radionica 2 – Zaposleni sa 5-6 godina radnog iskustva

Uvod

Ova sekcija posvećena je analizi zaposlenih u zelenom sektoru sa 5-6 godina radnog iskustva, koja potiče iz istraživanja i analize zainteresovanih strana. Ona funkcioniše kao vodič za pružaoce stručnog obrazovanja i osposobljavanja (VET), detaljno opisujući strukturu Konsultantske radionice br. 3. Uvod daje kontekst za ispitivanje zaposlenih sa dugotrajnom karijerom u zelenom sektoru. Smjernice nude sistematičan pristup identifikaciji ključnih elemenata kao što su profili, stepeni obrazovanja, radna mesta i ciljevi buduće karijere. Pitanja za radionicu su formulirana kako bi podstakla angažovane diskusije, a smjernice za diskusiju i vođenje osiguravaju efikasnu dinamiku radionice. Sekcija se završava sažetkom rezultata, pružajući smjernice o tome šta treba posmatrati, kako sprovesti analizu i izvući značajne zaključke iz rasprava na radionici.

Smjernice za identifikaciju (profili, stepen, pozicija statusa zaposlenja, budući karijerni ciljevi)

Pitanja za diskusiju

Smjernice za diskusiju I vođenje radionice

Sažetak rezultata (na šta treba obratiti pažnju, kako izvršiti analizu i donijeti zaključke)

Ova radionica je pažljivo osmišljena kako bi istražila, diskutovala i analizirala jedinstvene perspektive, izazove i doprinose profesionalaca koji su posvetili značajno vrijeme i ekspertizu održivosti i ekološkim praksama.

Osnovni cilj ove radionice je da se detaljnije istraže iskustva i uvidi pojedinaca koji su proveli značajno vrijeme u sagledavanju kompleksnosti zelenog sektora. Kroz podsticanje interaktivnih diskusija i saradničkih angažmana, težimo da steknemo sveobuhvatno razumijevanje evoluirajuće dinamike unutar ovog posebnog segmenta iskusnih profesionalaca.

Tokom naših sesija, istraživaćemo mnogobrojne aspekte njihovog puta, analizirajući karijerne putanje, razvoj vještina, doprinose i izazove s kojima su se suočili. Naš cilj je da izvučemo neprocjenjive uvide koji mogu voditi organizacije, donosiocima odluka i pojedince koji žele optimizovati angažovanje radne snage, rješavati izazove specifične za sektor i poboljšati uticaj održivih praksi.

1. Značaj analize zaposlenih sa 5-6 godina iskustva u zelenom sektoru

Značaj analize zaposlenih sa 5-6 godina iskustva u zelenom sektoru leži u dubini i širini uvida koje donose na sto. Ova grupa profesionalaca predstavlja ključnu tačku u njihovim karijerama, gde su prošli kroz početne faze učenja i verovatno stekli značajnu ekspertizu i razumijevanje u svojim ulogama.

Njihova iskustva nude jedinstvenu perspektivu, smještenu između entuzijazma novajlija i iskusnih uvida industrijskih veterana. Analiza njihovog puta postaje ključna jer pruža nijansirano razumijevanje izazova s kojima se suočavaju, vještina koje su usavršili, njihovih aspiracija i ključnih doprinosa koje su ostvarili ili teže da ostvare u zelenom sektoru.

Osim toga, uvidi dobijeni iz ove analize mogu informisati organizacijske strategije, formulisanje politika i programe profesionalnog razvoja. Oni mogu pomoći u kreiranju ciljanih i efikasnih pristupa za njegovanje i iskorišćavanje talenta u zelenom sektoru, što u krajnjem slučaju doprinosi rastu, inovacijama i održivosti sektora.

Ova radionica služi kao platforma za otkrivanje, diskusiju i iskorišćavanje bogatstva znanja i iskustava zaposlenih sa 5-6 godina radnog iskustva u zelenom sektoru, sa ciljem da se ostvare značajni napretci i poboljšanja u dinamici sektora.

2-Ciljevi radionice:

2.1 Ciljevi:

Cilj 1: Istraživanje karijernih putanja i doprinosa

Sticanje uvida u karijerne puteve i prekretnice zaposlenih sa 5-6 godina iskustva u zelenom sektoru. Diskutovanje i analiza njihovih značajnih doprinosa, projekata i postignuća u oblasti održivosti.

Cilj 2: Identifikacija razvoja vještina i prilagodljivosti

Ispitivanje skupova vještina koje su iskusni profesionalci stekli i prilagodili tokom svog angažmana u zelenom sektoru. Diskutovanje njihove sposobnosti da prihvate nove tehnologije, metodologije i razvijajuće prakse industrije.

Cilj 3: Razumjeti izazove i iskustva učenja

Otkrivanje i analiza izazova sa kojima se susreću profesionalci u zelenom sektoru nakon 5-6 godina iskustva. Identifikacija vrijednih lekcija i iskustava koja su oblikovala njihove karijere.

Cilj 4: Diskutovanje uticaja i budućih aspiracija

Procjena uticaja njihovog rada na inicijative održivosti i ekološke prakse. Istraživanje njihovih karijernih aspiracija i budućih ciljeva u zelenom sektoru.

3-Profil učesnika

Ova radionica je prilagođena profesionalcima koji su stekli 5-6 godina vrijednog iskustva u različitim sferama zelenog sektora. Cilj nam je da stvorimo saradničko i inkluzivno okruženje u kojem učesnici predstavljaju različite uloge, pozadine i stručnosti u oblasti održivosti, zaštite životne sredine, obnovljive energije, ekoloških praksi i srodnih polja. Idealni profil učesnika može uključivati, ali nije ograničen na navedene kategorije:

- Menadžeri i analitičari održivosti
- Konsultanti i inženjeri zaštite životne sredine
- Stručnjaci za obnovljivu energiju
- Stručnjaci za ekološki dizajn i zelenu gradnju
- Savjetnici za politike u oblasti zaštite životne sredine
- Istraživači i akademici u oblasti studija održivosti
- NVO
- Stručnjaci iz vladinih agencija sa fokusom na zaštitu životne sredine

Podstičemo pojedince koji su aktivno doprinijeli održivim inicijativama, suočili se s izazovima i stekli značajno iskustvo u zelenom sektoru da nam se pridruže. Njihove različite perspektive i uvidi će obogatiti naše diskusije i doprinijeti sveobuhvatnoj analizi sektora.

4-Struktura radionice

4.1 Detaljni raspored radionice i aktivnosti:

Radionica je pažljivo strukturirana kako bi obuhvatila razne interaktivne sesije i aktivnosti s ciljem sveobuhvatne analize iskustava, izazova i doprinosa zaposlenih s 5-6 godina iskustva u zelenom sektoru.

4.2 Otvarajuća sesija: Uvod i upoznavanje

Radionica će započeti toplom dobrodošlicom i uvodom kako bi se postavio ton za predstojeće sesije. Slijedi upoznavanje kako bi se stvorila ugodna i aktivirajuća atmosfera među učesnicima.

4.3 Glavni segmenti diskusije: Grupne diskusije, studije slučaja, sesije za brainstorming

Srž radionice će se vrtjeti oko interaktivnih grupnih diskusija, analize studija slučaja i angažirajućih sesija za brainstorming. Učesnici će biti podijeljeni u grupe kako bi se detaljnije bavili određenim temama rasprave koje se odnose na karijerne putanje, razvoj vještina, suočavanje s izazovima i uticaj u zelenom sektoru. Relevantne studije slučaja će biti predstavljene kako bi podstakle kritičko razmišljanje i pružile praktične uvide.

4.4 Analiza i razvoj strategije

Nakon segmenata diskusije, biće faza analize u kojoj će učesnici zajedno analizirati ključne spoznaje, izazove i prilike identifikovane tokom diskusija. Strategije za dalji razvoj i unapređenje u sektoru će biti razvijene kroz saradnju, uzimajući u obzir uvide dobijene tokom diskusija.

4.5 Presentacija nalaza i plana akcije

Radionica će kulminirati prezentacijama koje sažimaju nalaze, ključne uvide i planove akcije dobijene iz diskusija i analiza. Svaka grupa će prikazati svoje perspektive, strategije i predložene planove akcije, stvarajući inkluzivnu platformu za razmjenu i učenje jedni od drugih.

4.6 Zaključak i povratne informacije

Radionica će se završiti sveobuhvatnim rezimeom rezultata radionice, ističući ključne spoznaje i akcijske tačke. Učesnici će biti ohrabreni da pruže povratne informacije o svom iskustvu na radionici, omogućavajući kontinuirano poboljšanje za buduće sesije.

Ova strukturirana raspodjela sesija i aktivnosti ima za cilj stvaranje dinamičnog i participativnog okruženja u kojem učesnici mogu aktivno učestvovati, dijeliti iskustva, analizirati ključne aspekte svojih karijera i zajednički razvijati strategije za napredak zelenog sektora.

5. Pitanja za diskusiju i aktivnosti

5.1 Lista pitanja za diskusiju i aktivnosti kategorisanih po segmentima radionice:

5.1.1 Ličnost i motivacija:

- Koje lične karakteristike smatrate ključnim za uspjeh u zelenom sektoru nakon 5-6 godina iskustva?
- Kako se vaša motivacija razvijala tokom vaše karijere u zelenom sektoru i šta vas pokreće u vašoj trenutnoj ulozi?

5.1.2 Razvoj vještina i prilagodljivost:

- Koje vještine ste smatrali najvrednijima u vašoj ulozi u zelenom sektoru i kako su se one vremenom razvijale?
- Kako ste se prilagodili novim tehnologijama ili metodologijama u zelenom sektoru tokom vaših 5-6 godina iskustva?

5.1.3 Liderstvo i uticaj:

- Da li ste primijetili promjene u odgovornostima liderstva ili mogućnostima da utičete na odluke u zelenom sektoru?
- Kako iskusni zaposleni mogu doprinijeti mentorstvu početnicima ili mlađim profesionalcima u sektoru?

5.1.4 Karijerna putanja i ciljevi:

- Koje tačke smatrate presudnim u vašoj karijeri u zelenom sektoru u poslednjih 5-6 godina?
- Koje su vaše ambicije i ciljevi za vašu buduću karijeru u zelenom sektoru?

5.1.5 Uticaj i doprinosi:

- Možete li podijeliti značajan projekat ili inicijativu u kojoj ste učestvovali, a koja je imala primjetan uticaj u zelenom sektoru?
- Kako mjerite uticaj svog rada na inicijative održivosti ili ekološke prakse?

5.1.6 Izazovi i iskustva učenja:

- Koji su glavni izazovi s kojima ste se suočili u vašoj ulozi u zelenom sektoru i kako ste ih prevazišli?

- Koje vrijedne lekcije ste naučili tokom svojih 5-6 godina u zelenom sektoru koje su oblikovale vaš pristup radu?

Svaka kategorija je osmišljena kako bi izazvala diskusije i razmišljanja o određenim aspektima iskustva učesnika u zelenom sektoru. Ova pitanja će poslužiti kao podsticaji za fokusirane diskusije, omogućavajući učesnicima da podijele uvide, iskustva i mišljenja vezana za različite aspekte njihovih karijera u održivosti.

6-Zaključci i sledeći koraci

6.1 Sažetak ključnih zaključaka i uvida iz diskusija na radionici:

Tokom ove radionice, istraživali smo iskustva, izazove i doprinose profesionalaca sa 5-6 godina iskustva u zelenom sektoru. Diskusije su rezultirale nekoliko ključnih zaključaka i uvida:

Evolutivnost vještina: Učesnici su istakli da su se vještine koje su neophodne za uspjeh u dinamičnom okruženju zelenog sektora mijenjale tokom vremena.

Liderstvo i mentorstvo: Primijećene su promjene u ulogama liderstva i mogućnosti mentorstva u sektoru.

Karijerne putanje i ciljevi: U dubokim diskusijama otkriveni su trenuci koji su obilježili karijere i ambicije za budući rast u zelenom sektoru.

Uticaj i doprinosi: Dijeljeni su značajni projekti i inicijative koji su pokazali značajan uticaj na održivost i ekološke prakse.

Izazovi i učenje: Vrijedne lekcije naučene kroz prevazilaženje izazova oblikovale su pristupe i otpornost pojedinaca u njihovim ulogama.

6.2 Planovi za sprovođenje akcionog plana i sugestije za dalje korake:

Kako bismo napredovali, od velike je važnosti prevesti uvide dobijene na ovoj radionici u konkretne strategije. Akcioni plan koji je zajednički formulisan od strane učesnika uključuje:

Inicijative razvoja vještina: Sprovođenje obuka kako bi se adresirali evoluirajući zahtjevi za vještinama u zelenom sektoru.

Programi mentorstva: Uspostavljanje strukturisanih prilika za mentorstvo kako bi se premostio jaz između iskusnih profesionalaca i novajlija.

Platforme za dijeljenje znanja: Kreiranje foruma za dijeljenje najboljih praksi i značajnih projekata kako bi se inspirisala inovacija.

Podrška razvoju karijere: Pružanje puteva za razvoj karijere i prilika usklađenih sa individualnim ambicijama.

Analiza pružanja obrazovanja putem stručnog obrazovanja i obuke (SOO).

Uvod

Ova sekcija se fokusira na detaljnu analizu pružanja obrazovanja putem stručnog obrazovanja i obuke (VET), nudeći detaljno istraživanje ključnih komponenti. U uvodu se pruža kontekst, ističući ključnu ulogu stručnog obrazovanja i obuke u rješavanju neslaganja vještina. Zatim je opisan proces identifikacije, pružajući pružaocima VET-a vodič korak-po-korak. Dijagramski prikaz vizuelno zahvata ključne elemente, uključujući fokus na industriju i sektor, nazive diploma, ponuđene kurseve i vještine razvijene kroz ove programe. Naredna analiza diplomiranih kritički ispituje ključne metrike, poput broja diplomiranih po stepenu/specifikaciji, njihovog zaposlenja u zelenom sektoru i njihove geografske distribucije. Ova temeljna analiza oprema zainteresovane strane sa dragocjenim uvidima kako bi unaprijedili efikasnost pružanja obrazovanja putem stručnog obrazovanja i obuke i uskladili je bliže sa zahtjevima zelenog sektora.

Dijagramski prikaz (industrija, sektor, nazivi diploma, ponuđeni kursevi, razvijene vještine)

Stručno obrazovanje i obuka (VET) ključno je za rješavanje razlike u vještinama između vještina koje poslodavci traže i onih koje posjeduje radna snaga. VET to postiže pružanjem praktične obuke prilagođene specifičnim sektorima, osiguravajući da diplomci budu dobro opremljeni za izazove stvarnog sveta. Prilagodljivost VET programa za rješavanje nedostatka vještina održava obrazovanje usklađenim sa trenutnim potrebama tržišta rada. Naglašavanjem praktične primjene, VET oprema diplomce kako teorijskim znanjem, tako i efikasnim vještinama potrebnim na radnom mjestu. Saradnja između VET institucija i industrija smanjuje vjerovatnoću neslaganja vještina. Diplomci VET programa često uživaju veću zaposlenost zbog njihovih specijalizovanih vještina. Pored toga, raznovrsne obrazovne putanje VET-a prilagođavaju se pojedincima sa različitim nivoima obrazovanja, doprinoseći dinamičnijoj i prilagodljivijoj radnoj snazi. U suštini, VET igra ključnu ulogu u opremanju ljudi praktičnim vještinama, smanjujući jaz u vještinama i podstičući efikasnu i usklađenu radnu snagu. Nedostatak radne snage nastaje kada je potražnja za radnicima kvalifikovanim u određenom području tržišta rada veća od ponude takvih radnika. To može nastati iz različitih povezanih razloga, kao što su nedovoljna ponuda radne snage u određenim segmentima tržišta rada ili na određenim geografskim lokacijama (kvantitativni nedostaci) ili neslaganje između vještina i kvalifikacija koje poslodavci traže i onih koje posjeduju osobe koje traže zaposlenje (kvalitativni nedostaci)^[1].

Očekuje se da će zelena tranzicija imati ukupno pozitivan uticaj na zaposlenost, ali postoje značajne razlike u očekivanim uticajima po sektorima, regionima i grupama vještina. Kako su zelena i digitalna tranzicija snažno povezane i podrazumijevaju transformaciju cjelokupne ekonomije, investicije u obrazovanje odraslih, usavršavanje i prekvalifikaciju biće potrebne u većini sektora kako bi se implementirala zelena rješenja.^[2]

Analiza trenutnih trendova zapošljavanja, uključujući nedostatak radne snage i vještina u ključnim sektorima, nije jasna jer ne postoji saglasna definicija "zelena radna mjesta". Zelena radna mjesta se odnose na zapošljavanje koje direktno ili indirektno doprinosi smanjenju ekološkog uticaja kompanija i ekonomije uopšte na održivim nivoima. Ova radna mjesta imaju za cilj očuvanje ili obnavljanje kvaliteta životne sredine, bilo u tradicionalnim sektorima poput proizvodnje i građevinarstva, ili u novim sektorima poput obnovljive energije i energetske efikasnosti. Ove mogućnosti zapošljavanja povezane su sa industrijama i aktivnostima koje teže smanjenju negativnih ekoloških uticaja i promovišu održive prakse.

Proces identifikacije neslaganja vještina koji je opisan za pružaoce VET usluga služi kao sistematski vodič za razumijevanje i prilagođavanje potrebama industrije. Dijagram ispod ilustruje tok akcija od početne analize industrije do kontinuiranog unapređenja VET programa, prikazujući ciljeve i korake uključene u svakoj fazi.

[\[1\]](#) Zapošljavanje i društveni razvoj u Evropi. Adresiranje nedostatka radne snage i jaza u vještinama u EU. Godišnji pregled 2023. Strana 31.

[\[2\]](#) Cedefop, 2021^a, Cedefop 2022c, Cedefop 2022f, Cedefop 2023^a.

Sada ćemo istražiti složenosti procesa identifikacije neslaganja vještina korak po korak:

Korak 1 i 2: Analiza industrije i Procjena sektora

- **Identifikovati trendove zapošljavanja na tržištu rada, posebno sektore koji najviše doprinose rastu zapošljavanja.**
- **Istražiti vještine potrebne** u zelenom sektoru koji vas zanima, na primjer, obnovljiva energija, organska poljoprivreda, zaštita životne sredine, itd.
- **Analizirajte podatke o slobodnim radnim mjestima** kako biste identifikovali vještine koje poslodavci traže, a koje su teško dostupne kandidatima.
- **Posvetite pažnju izvještajima o perspektivama zanimanja:** analizirajte ove izvještaje kako biste identifikovali projekcije potražnje za različitim zanimanjima i povezane zahtjeve za vještinama u zelenom sektoru.
- Pronađite podatke o ponudi i potražnji rada. **Možete koristiti različite izvore**, uključujući vladine agencije, istraživačke organizacije i baze podataka tržišta rada.

Evo nekih ključnih mesta na kojima možete pronaći takve podatke:

- [World Bank](#): Otvoreni repozitorijum znanja o različitim temama, uključujući budućnost svjetskog rada, otpornost i produktivnost i svjetski razvoj..
- [International Labour Organisation](#): Globalna multidisciplinarna istraživačka platforma o zapošljavanju i socijalnim pitanjima.
- [OECD Policy Reviews of Vocational Education and Training \(VET\) – Learning for Jobs](#): Učenje za posao je studija OECD-a o obrazovanju i obuci za zanimanja koja je osmišljena da pomogne zemljama da svoje sisteme VET učine odzivnijim prema potrebama tržišta rada. Proširuje bazu dokaza, identifikuje niz političkih opcija i razvija alate za procjenu inicijativa politike VET.
- [Eurostat](#): Statistički zavod Evropske unije (EU). Njegova misija je da pruži EU statistike na evropskom nivou koje omogućavaju poređenja između zemalja i regiona.
- [Employment and Social Developments in Europe \(ESDE\)](#) Godišnji pregled Zapošljavanja i društvenog razvoja u Evropi (ESDE) pruža dubinsku analizu ključnih pitanja zapošljavanja i društvenih pitanja na srednji i dugi rok i razmatra povezane opcije politike.
- [European Centre for the Development of Vocational Training](#) Pruža svojim korisnicima i zainteresovanim stranama obavještajne vještine, koje sumiraju ključne nalaze istraživanja i analize vještina i trendova na tržištu rada Agencije. Obavještajne vještine objedinjuju nalaze iz različitih oblasti rada CEDEFOP-a i obuhvataju različite aspekte tržišta rada, uključujući vještine, sektore ili zanimanja.

Ostali izvori:

- [European Education Area](#)
- [European Vocational Training Association](#)
- [European Forum of and Technical Vocational Education and Training](#)

Obratite pažnju na nacionalne statističke zavode, platforme za zapošljavanje i specijalizovane izvore (članke) o temi u vašoj zemlji.

Primeri nacionalnih podataka. Primer Španije:

[Todo FP](#)

Članci:

- <https://www.fundacioncyd.org/el-informe-cyd-pone-de-manifiesto-el-desequilibrio-de-la-formacion-en-espana-y-la-falta-de-titulados-en-estudios-medios/>
- <https://fpaspasia.com/estadisticas-escolares-fp-2023-2024/>

Statistika:

- <https://www.educacionyfp.gob.es/servicios-al-ciudadano/estadisticas/no-universitaria/alumnado/fp/cursos/2021-2022.html>
- <https://www.ine.es/dynt3/inebase/es/index.htm?padre=7550&capsel=7552>

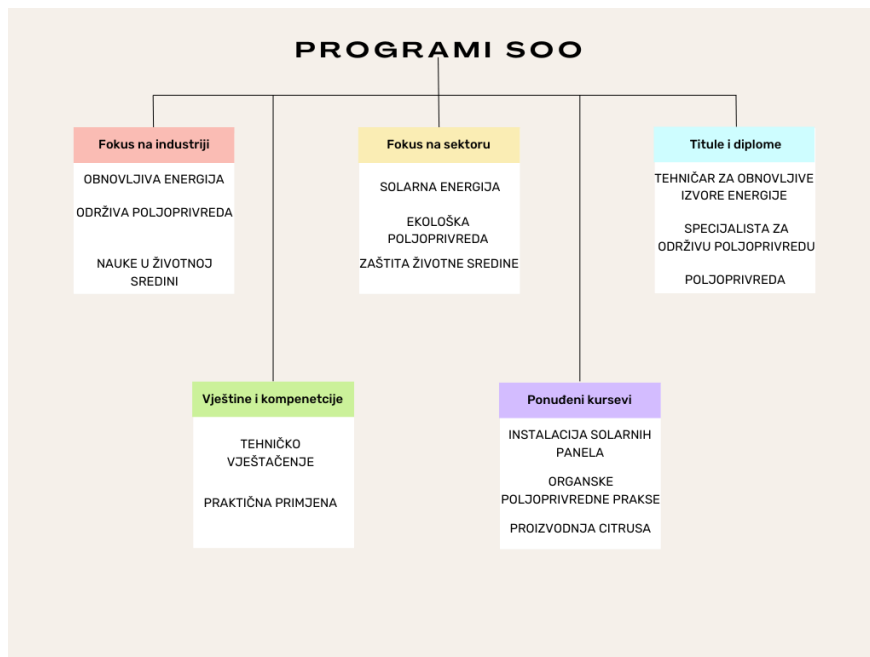
Izvještaji:

- <https://www.educacionyfp.gob.es/dam/jcr:3fd4f22f-a477-479a-8e9a-b92f5e2344a6/nota-2021-2022.pdf>

Koraci 3, 4 i 5: Identifikacija stepena, definisanje kurseva i razjašnjavanje vještina.

- Pažljivo ispitajte kurikulum i sadržaj VET programa.
- Identifikujte ključna područja specijalizacije unutar programa.
- Konsultujte industrijske standarde i nove trendove u relevantnoj oblasti.
- Identifikujte specifične radne uloge ili zanimanja koja se poklapaju sa fokusom programa.
- Definišite fokus VET programa na osnovu njegovih osnovnih komponenti.
- Razmotrite praktične vještine i znanja koje će studenti steći.
- Jasno definišite praktične vještine razvijene kroz kurseve.
- Generišite opisne naslove koji tačno odražavaju specijalizovani fokus.
- Koristite termine koji su prepoznatljivi i usklađeni sa terminologijom industrije. Na primjer: "tehničar za obnovljivu energiju" ili "specijalista za održivu poljoprivredu"
- Izaberite naslove koji su privlačni i lako razumljivi poslodavcima i potencijalnim studentima.
- Koristite termine koji prenose relevantnost programa na trenutnom tržištu rada.
- Osigurajte da nazivi stepena odgovaraju potencijalnim karijernim putevima i mogućnostima zapošljavanja u industriji.
- Pregledajte predložene nazive stepena i zatražite povratne informacije od stručnjaka industrije, obrazovnih radnika i zainteresovanih strana.
- Osigurajte da predloženi nazivi stepena ispunjavaju standarde akreditacije i smjernice.
- Potvrdite da ispunjavaju kriterijume postavljene od strane relevantnih obrazovnih vlasti.

Dijagramatski prikaz VET programa.

Korak 6. Usklađenost sa trendovima industrije:

- Redovno pratite tehnološke i ekonomske trendove koji utiču na industriju, s obzirom da se oni stalno mijenjaju zbog tehnoloških proboja i ekonomske transformacije.
- Biti informisan o ovim promjenama je ključno za razumijevanje evoluirajućeg pejzaža.
- Uključite nove tehnologije i ekonomske promjene u stručne programe kako biste osigurali da diplomci budu dobro pripremljeni za promjenljivu situaciju.
- Redovno pregledajte industrijske publikacije, izvještaje i izvore vijesti.
- Učestvujte na konferencijama, vebinarama i radionicama koje se odnose na ciljane sektore.
- Razvijajte partnerske odnose sa udruženjima industrije i stručnjacima kako biste dobili uvid iz prve ruke.

Uključivanje Novih Tehnologija:

- Integracija najnovijih tehnologija osigurava da diplomci posjeduju relevantne i tražene vještine.
- Tehnološka stručnost unapređuje zapošljivost diplomaca i njihovu prilagodljivost na radnom mjestu.
- Uključite praktičnu obuku u radu sa ovim tehnologijama u nastavni plan.

Korak 7. Saradnja sa zainteresovanim stranama: Poboljšanje efikasnosti VET programa

Ankete poslodavaca: Procjena potreba za vještinama.

- Sprovesti ankete ili intervjue sa poslodavcima kako biste razumjeli koje vještine im nedostaju u njihovoj radnoj snazi.

- Prilagoditi procjene kako biste obuhvatili specifične potrebe industrije i zahtjeve za novim vještinama.
- Uspostaviti strukturirane mehanizme za poslodavce kako bi pružili povratne informacije o vještinama VET diplomaca.
- Kreirati korisnički prijateljske platforme ili ankete kako biste podstakli redovne i detaljne povratne informacije.

Saradnja sa obrazovnim institucijama.

- Obezbijediti redovne komunikacione kanale između pružalaca VET obuke i poslodavaca kako bi se osigurala usklađenost sa potrebama industrije.
- Podsticati partnerstva koja promovišu kontinuiranu razmjenu informacija i uvida.

Komunikacija sa pružaocima VET obuke:

- Razvijati i održavati efikasne kanale komunikacije između pružalaca VET obuke i poslodavaca.
- Organizovati redovne forume, radionice ili virtuelne sastanke kako bi se podstakao saradnički dijalog.
- Implementirati strukture programa stažiranja i naučnih programa koji pružaju studentima praktično iskustvo u stvarnom radnom okruženju.
- Dizajnirati programe u saradnji sa poslodavcima kako bi se osigurala relevantnost i usklađenost sa sektorima industrije.

Praćenje diplomiranih studenata:

- Sprovesti ankete ili intervjue sa diplomiranim studentima VET obuke kako bi se utvrdila relevantnost vještina koje su stekli tokom obuke za njihove trenutne poslove.
- Koristiti povratne informacije za usavršavanje i unapređenje VET programa.
- Uspostaviti mreže alumnijske kako bi se olakšala kontinuirana komunikacija i povratne informacije.
- Iskoristiti iskustva alumnijske kako bi se informisali o poboljšanjima programa i ostali povezani sa razvojem industrije.

Procjena vještina:

- Koristiti procjene kompetencija kako bi se procijenio nivo stručnosti diplomiranih studenata VET obuke u vještinama relevantnim za njihovo izabrano polje.
- Sprovesti analizu razlika kako bi se identifikovala područja za poboljšanje i uskladiti nastavni plan i program prema tome..

Komiteti za savetovanje u industriji:

- Formirati komitete za savjetovanje u industriji koji će obuhvatiti predstavnike kako bi pružili smjernice o vještinama radne snage.
- Osigurati raznovrsnu zastupljenost u komitetima za savjetovanje u industriji kako bi ostali informisani o razvijajućim trendovima i promjenama u zahtjevima za vještinama.
- Tražiti povratne informacije o ažuriranjima nastavnog plana i programa i unapređenjima programa.

Izvještaji i inicijative vlade

Nacionalne procene vještina:

- Obratiti se vladinim izvještajima i inicijativama koje procjenjuju ukupnu sliku vještina i identifikuju eventualne neslaganja.
- Koristiti uvide vlade kako bi se uskladili VET programi sa nacionalnim prioritetima razvoja vještina.
- Analizirati nacionalne obrazovne i politike razvoja radne snage kako bi se stekao uvid u nedostatke vještina i strateške pravce.
- Uskladiti ciljeve VET programa sa opštim nacionalnim/evropskim politikama.

Implementiranjem ovih strategija, možete stvoriti čvrst okvir za saradnju sa zainteresovanim stranama kako biste osigurali da VET programi ostanu odgovorni prema potrebama industrije i proizvedu visoko kvalifikovane diplomce..

Reference:

<https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-in-europe/systems/spain-u2>

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/638431/IPOL_BRI\(2019\)638431_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/638431/IPOL_BRI(2019)638431_EN.pdf)

<https://op.europa.eu/webpub/empl/VET-skills-for-today-and-future/en/>

https://www.ncver.edu.au/_data/assets/file/0008/10610/factors-influencing-demand-for-vet-courses-610.pdf

<https://op.europa.eu/webpub/empl/VET-skills-for-today-and-future/en/>

https://www.ncver.edu.au/_data/assets/file/0008/10610/factors-influencing-demand-for-vet-courses-610.pdf

Konsultantske radionice sa diplomcima

Smjernice za radionicu br. 1

Radionica 1 - Diplomci sa 1-2 godine nakon diplomiranja

Uvod

Ovaj segment istražuje konsultantsku radionicu 1, fokusirajući se na diplomce sa 1-2 godine iskustva nakon završetka obrazovanja. U uvodu se postavlja scena, naglašavajući važnost prikupljanja uvida od ove specifične grupe. Smjernice za identifikaciju nude sistematičan pristup, detaljišući ključne aspekte za razmatranje, poput profila, stepena obrazovanja i zaposlenja, posebno u zelenom sektoru. Pitanja za radionicu pružaju podršku za značajne diskusije, vodeći učesnike u istraživanju relevantnih tema. Dodatne smjernice za diskusiju i vođenje osiguravaju efikasnost radionice, pružajući struktuirani okvir za uključivanje učesnika. Sažetak rezultata obuhvata ono što zainteresovane strane treba da posmatraju, analiziraju i

zaključite iz radionice, služeći kao vrijedan resurs za usavršavanje obrazovnih strategija i poboljšanje usklađenosti diplomaca sa zahtjevima zelenog sektora.

Smjernice za identifikaciju (profili, stepeni, status zaposlenja u zelenom sektoru ili ne)

Smjernice za identifikaciju moraju biti pažljivo prilagođene kako bi se osiguralo okupljanje raznolike i reprezentativne grupe učesnika u obrazovanju za rad (VET), čime se obezbjeđuju bogate i vrijedne perspektive koje su ključne za dijagnostifikovanje poslovnih potreba u zelenom sektoru.

Tražite diplomce iz različitih disciplina unutar zelenog sektora (tehničke oblasti, nauke o životnoj sredini, održivi razvoj i srodne oblasti), istovremeno promovirajući raznolikost aktivnim podsticanjem učešća diplomaca iz disciplina koje imaju potencijalan doprinos razvoju zelenog sektora.

Fokusirajte se na sertifikate ili diplome koje su učesnici stekli: uključite one sa osnovnim diplomama, naprednim sertifikatima i različitim obrazovnim pozadinama kako biste obogatili radionicu raznolikim perspektivama. Uključite diplomce sa sertifikatima u specifičnim zelenim tehnologijama ili održivim praksama i podstaknite učešće onih sa sertifikatima koji možda tradicionalno ne spadaju u zeleni sektor, ali pokazuju potencijal za doprinos.

Pri identifikaciji učesnika, važno je razumjeti njihov trenutni status zaposlenja i njegovu usklađenost sa njihovim obukama za rad. Tražite diplomce koji trenutno rade u ulogama direktno povezanim sa njihovom obukom za rad u priznatim zelenim sektorima. Uključite osobe čije uloge možda nisu isključivo u zelenom sektoru, ali se prepliću sa njim. Uključite i nezaposlene diplomce ili osobe koje nikada nisu imale priliku da se pridruže tržištu rada nakon diplomiranja.

Pitanja za diskusiju u toku radionice

Potencijalna pitanja trebala bi biti povezana sa usklađenošću obuke za rad (VET), primjenom vještina, motivacijom za karijeru i identifikacijom razlika između obrazovanja i potreba na tržištu rada:

- Kako doživljavate usklađenost vaše obuke za rad (VET) sa vašom trenutnom ulogom u zelenom sektoru? Da li postoje specifične vještine iz vaše VET obuke koje smatrate posebno vrijednim u vašoj trenutnoj poziciji?
- Da li primjećujete bilo kakve razlike između vještina stečenih tokom vaše VET obuke i zahtjeva tržišta rada u zelenom sektoru? Ako da, koje konkretne vještine smatrate da nedostaju? Da li je bilo lako pronaći posao u skladu sa vašim obrazovanjem?
- Za one čije uloge nisu isključivo u zelenom sektoru, kako vidite preklapanje vaših VET vještina sa vašim trenutnim odgovornostima? Koje konkretne vještine?

Šta bi moglo unaprijediti efikasnost ove radionice? Smjernice za vođenje diskusije i olakšavanje procesa

Stvaranje opuštenog okruženja koje naglašava različite tačke gledišta. Podsticanje međudisciplinarnih diskusija, pažljivo upravljajući vještinama koje nedostaju, i sumirajući ključne uvide na kraju svake diskusije. Jasno komunicirajte ciljeve svake teme diskusije učesnicima. Istaknite relevantnost njihovih uvida u dijagnostikovanju poslovnih potreba u zelenom sektoru. Vodite razgovore o očekivanjima učesnika u vezi sa budućim razvojem zelenog sektora. Facilitirajte razgovore o tome kako se obrazovanje za rad može razviti kako bi zadovoljilo nastale potrebe i oblikovalo rast sektora.

Na kraju svake diskusije, sumirajte ključne uvide i pouke. Razjasnite eventualne akcione tačke ili aktivnosti za nastavak i postavite temelje za sledeću temu. Podstaknite učesnike da razmotre kako uvidi dobijeni iz diskusija mogu informisati akcione strategije. Podstaknite ih da razmišljaju o načinima primjene ovih uvida u svojim ulogama i širem zelenom sektoru.

Sažetak rezultata (šta treba pratiti, kako napraviti analizu i zaključke)

Ključni rezultati koje treba posmatrati, analizirati i izvući zaključke su:

- Procijeniti usklađenost zaposlenja sa obukom za rad (VET);
- Ispitati percepcije učesnika i identifikovati razlike;
- Procijeniti vrijedne vještine i potencijalna neslaganja;
- Analizirati doprinose različitih VET pozadina;
- Procijeniti prilagodljivost vještina preko sektora;
- Istražiti motivacije za različite karijerne izbore i vještine koje doprinose tome;
- Procijeniti dubinu analize i samosvijest tokom diskusija.

Rezultati Konsultativne radionice 1 formiraju osnovu za usavršavanje obrazovanja i adresiranje zahtjeva zelenog sektora. Analiza doprinosi razvoju stručnih programa, osiguravajući relevantnost u promjenljivom okruženju.

Smjernice za radionicu br. 2

Radionica 1 - Diplomci sa 3-4 godine nakon diplomiranja

Uvod

U ovoj sekciji, istražujemo Konsultativnu radionicu 2, posvećenu diplomcima sa 3-4 godine iskustva nakon diplomiranja. U uvodu se postavlja kontekst, ističući značaj uvida iz ove specifične grupe. Smjernice za identifikaciju pružaju strukturirani pristup, koji obuhvata ključne elemente poput profila, stepena obrazovanja i zaposlenja, posebno u zelenom sektoru. Pitanja radionice su strateški osmišljena kako bi podstakla promišljene diskusije, vodeći učesnike kroz relevantne teme. Dodatne smjernice za diskusiju i facilitaciju osiguravaju efikasnost radionice, nudeći jasan okvir za angažovanje učesnika. Sažetak rezultata služi kao sveobuhvatan vodič, ističući na šta zainteresovane strane treba da obrate pažnju, analiziraju i zaključke iz radionice.

Ovaj resurs se pokazuje neprocjenjivim za usavršavanje obrazovnih strategija i usklađivanje diplomaca sa dinamičnim zahtjevima zelenog sektora.

Smjernice za identifikaciju (profili, stepeni, status zaposlenja u zelenom sektoru ili ne)

Smjernice za identifikaciju moraju biti pažljivo prilagođene kako bi se osiguralo formiranje raznovrsne i reprezentativne grupe VET učesnika, čime se obezbjeđuju bogate i vrijedne perspektive neophodne za dijagnostikovanje poslovnih potreba u zelenom sektoru.

Tražite diplomce iz različitih disciplina u zelenom sektoru (tehničkih oblasti, nauka o životnoj sredini, održivog razvoja i srodnih disciplina), istovremeno podržavajući raznolikost tako što aktivno podstičete učešće diplomaca iz disciplina koje se prepoznaju kao potencijalno doprinoseće razvoju zelenog sektora

Fokusirajte se na sertifikate ili diplome koje su učesnici stekli: uključite one sa osnovnim diplomama, naprednim sertifikatima i različitim obrazovnim pozadinama kako biste obogatili radionicu raznolikim perspektivama. Uključite diplomce sa sertifikatima u specifičnim zelenim tehnologijama ili održivim praksama i ohrabrite učešće onih sa sertifikatima koji možda tradicionalno ne spadaju u zeleni sektor, ali pokazuju potencijal za doprinos.

Prilikom identifikacije učesnika, važno je razumjeti njihov trenutni status zaposlenja i njegovu usklađenost sa njihovom VET obukom. Potražite diplomce koji trenutno rade u ulogama direktno povezanim sa njihovom VET obukom u prepoznatim zelenim sektorima. Uključite osobe čije uloge možda nisu isključivo u zelenom sektoru, ali se preklapaju sa njim. Uključite i diplomce koji su nezaposleni ili osobe koje nikada nisu imale priliku da se pridruže tržištu rada nakon diplomiranja.

Pitanja za diskusiju u toku radionice

Potencijalna pitanja trebala bi biti povezana sa usklađenošću obuke za rad (VET), primjenom vještina, motivacijom za karijeru i identifikacijom razlika između obrazovanja i potreba na tržištu rada:

- Razmislite o svom profesionalnom putovanju od diplomiranja. Kako ste primijenili vještine stečene tokom vaše VET obuke u vašoj trenutnoj ulozi? Podijelite specifične primjere gdje je vaše VET obrazovanje igralo ključnu ulogu u vašem profesionalnom razvoju.
- Koje izazove ste imali u tranziciji od diplomiranja do karijere?
- Da li postoje specifične vještine ili oblasti znanja za koje smatrate da su ključne za prevazilaženje izazova u srednjem dijelu karijere u zelenom sektoru?
- Kako, sa više iskustva, usklađujete specijalizaciju u svojoj oblasti sa potrebom za prilagodljivošću u dinamičnom zelenom sektoru? Razgovarajte o situacijama gdje ste morali da se prilagodite ili proširite svoj set vještina kako biste zadovoljili promjenljive zahtjeve vaše uloge. Kako pratite trendove u industriji i tehnološke napretke u zelenom sektoru? Podijelite uvide o važnosti kontinuiranog učenja i prilagođavanja kako biste ostali relevantni u svojoj oblasti.

Smjernice za vođenje diskusije i olakšavanje procesa

Stvaranje opuštenog okruženja koje naglašava različite tačke gledišta. Podsticanje međudisciplinarnih diskusija, pažljivo upravljajući vještinama koje nedostaju, i sumirajući ključne uvide na kraju svake diskusije. Jasno komunicirajte ciljeve svake teme diskusije učesnicima. Istaknite relevantnost njihovih uvida u dijagnostikovanju poslovnih potreba u zelenom sektoru. Vodite razgovore o očekivanjima učesnika u vezi sa budućim razvojem zelenog sektora. Facilitirajte razgovore o tome kako se obrazovanje za rad može razviti kako bi zadovoljilo nastale potrebe i oblikovalo rast sektora.

Sažetak rezultata (šta treba pratiti, kako napraviti analizu i zaključke)

Ključni rezultati koje treba posmatrati, analizirati i izvući zaključke iz su:

- Procjena usklađenosti zaposlenja sa VET obukom;
- Procjena profesionalnog rasta učesnika i primjene vještina;
- Identifikacija izazova u srednjem dijelu karijere i strategija za njihovo prevazilaženje;
- Istraživanje ravnoteže između specijalizacije i prilagodljivosti;
- Ispitivanje svijesti o trendovima industrije i tehnološkim napretcima.

Smjernice za radionicu br. 3

Radionica 1 - Diplomci sa 5-6 godine nakon diplomiranja

Uvod

U ovoj sekciji, istražujemo Konsultativnu radionicu 3 posvećenu diplomcima sa 5-6 godine iskustva nakon diplomiranja. U uvodu se postavlja kontekst, ističući značaj uvida iz ove specifične grupe. Smjernice za identifikaciju pružaju strukturirani pristup, koji obuhvata ključne elemente poput profila, stepena obrazovanja i zaposlenja, posebno u zelenom sektoru. Pitanja radionice su strateški osmišljena kako bi podstakla promišljene diskusije, vodeći učesnike kroz relevantne teme. Dodatne smjernice za diskusiju i facilitaciju osiguravaju efikasnost radionice, nudeći jasan okvir za angažovanje učesnika. Sažetak rezultata služi kao sveobuhvatan vodič, ističući na šta zainteresovane strane treba da obrate pažnju, analiziraju i zaključke iz radionice. Ovaj resurs se pokazuje neprocjenjivim za usavršavanje obrazovnih strategija i usklađivanje diplomaca sa dinamičnim zahtjevima zelenog sektora.

Smjernice za identifikaciju (profili, stepeni, status zaposlenja u zelenom sektoru ili ne)

Smjernice za identifikaciju moraju biti pažljivo prilagođene kako bi se osiguralo okupljanje raznolike i reprezentativne grupe učesnika u obrazovanju za rad (VET), čime se obezbjeđuju bogate i vrijedne perspektive koje su ključne za dijagnostifikovanje poslovnih potreba u zelenom sektoru.

Tražite diplomce iz različitih disciplina unutar zelenog sektora (tehničke oblasti, nauke o životnoj sredini, održivi razvoj i srodne oblasti), istovremeno promovišući raznolikost aktivnim podsticanjem učešća diplomaca iz disciplina koje imaju potencijalan doprinos razvoju zelenog sektora.

Fokusirajte se na sertifikate ili diplome koje su učesnici stekli: uključite one sa osnovnim diplomama, naprednim sertifikatima i različitim obrazovnim pozadinama kako biste obogatili radionicu raznolikim perspektivama. Uključite diplomce sa sertifikatima u specifičnim zelenim tehnologijama ili održivim praksama i podstaknite učešće onih sa sertifikatima koji možda tradicionalno ne spadaju u zeleni sektor, ali pokazuju potencijal za doprinos.

Pri identifikaciji učesnika, važno je razumjeti njihov trenutni status zaposlenja i njegovu usklađenost sa njihovim obukama za rad. Tražite diplomce koji trenutno rade u ulogama direktno povezanim sa njihovom obukom za rad u priznatim zelenim sektorima. Uključite osobe čije uloge možda nisu isključivo u zelenom sektoru, ali se prepliću sa njim. Uključite i nezaposlene diplomce ili osobe koje nikada nisu imale priliku da se pridruže tržištu rada nakon diplomiranja.

Pitanja za diskusiju u toku radionice

Potencijalna pitanja trebala bi biti povezana sa usklađenošću obuke za rad (VET), primjenom vještina, motivacijom za karijeru i identifikacijom razlika između obrazovanja i potreba na tržištu rada:

- Procijenite usklađenost zaposlenja sa VET obukom; Razmislite o svom profesionalnom putovanju od diplomiranja. Kako je evoluirala vaša percepcija karijernih ciljeva i koje ste prekretnice postigli? Podijelite uvide o dugoročnom uticaju vaše VET obuke na vaš profesionalni napredak.
- Ako je primjenjivo, diskutujte o bilo kojim liderskim ulogama koje ste preuzeli i vještinama potrebnim za efikasno vođstvo u zelenom sektoru. Razmislite o svojim iskustvima kao mentor ili učesnik mentorstva i kako je mentorstvo doprinijelo vašem profesionalnom razvoju.
- Kako ste se nosili sa promjenama u zelenom sektoru u proteklih nekoliko godina? Podijelite primjere kako ste se prilagodili promjenama u industriji i novim trendovima. Razgovarajte o ulozi kontinuiranog učenja u ostajanju relevantnim i konkurentnim u vašoj oblasti.
- Procijenite svoje ukupno zadovoljstvo karijerom. Koje aspekte smatrate najispunjenijim, i da li postoji oblast koju još uvijek želite istražiti ili postići u zelenom sektoru?

Smjernice za diskusiju i facilitaciju

Nastavite sa stvaranjem opuštenog okruženja koje podstiče otvorenu diskusiju. Uključite bogatstvo iskustava prisutnih i stvorite prilike za dijeljenje znanja. Facilitirajte diskusije o dugoročnoj putanji zelenog sektora i ulogama učesnika u oblikovanju njegove budućnosti.

Sažetak rezultata (šta treba pratiti, kako napraviti analizu i zaključke)

Ključni rezultati koje treba posmatrati, analizirati i izvući zaključke iz su:

- Procjena usklađenosti zaposlenja sa VET obukom;
- Istraživanje iskustava u liderstvu i mentorstvu;
- Procjena dugoročnih karijernih refleksija i postignuća;
- Analiza prilagodljivosti na promjene u industriji i uloge kontinuiranog učenja;
- Evaluacija doprinosa održivosti i ciljevima zaštite životne sredine;
- Razumijevanje zadovoljstva karijerom i budućih aspiracija.

Analiza rezultata Radionice 3 doprinosi usavršavanju obrazovnih strategija, adresiranju dugoročnih potreba karijere i osiguravanju kontinuiranog usklađivanja vokacionalnih programa sa evoluirajućim zahtjevima zelenog sektora za diplomcima sa 5-6 godina iskustva.

Komparativna analiza

Smjernice za komparativnu analizu

Smjernice o tome kako napraviti komparativnu analizu (kako izvući zaključke, kako identifikovati neslaganja vještina koja su specifično povezana sa određenom ustanovom za stručno obrazovanje i obuku)

Uvod

U ovom odeljku, zalazimo u ključni aspekt izvođenja zaključaka putem Smjernica za komparativnu analizu. U uvodu se pruža kontekst, naglašavajući značaj komparativne analize u procjeni neslaganja vještina povezanih sa određenim ustanovama za stručno obrazovanje i obuku. Detaljne smjernice pružaju sveobuhvatan putokaz, nudeći uvide u metodologiju za donošenje zaključaka. Naglasak je na preciznosti, osiguravajući temeljnu analizu neslaganja vještina na različitim nivoima, uključujući sektore, kurseve i pojedinačne lekcije. Smjernice se protežu na dijagramski prikaz, pomažući vizuelno hvatanje i komuniciranje identifikovanih neslaganja vještina. Ovaj odjeljak služi kao neophodan alat za ustanove za stručno obrazovanje i obuku, osnažujući ih da sprovedu nijansiranu analizu i donesu informisane odluke za efikasno prilagođavanje programa u odgovoru na evoluirajuće zahtjeve zelenog sektora.

Smjernice

1. Razumijevanje konteksta:

- Počnite uspostavljanjem jasnog razumijevanja određene ustanove za stručno obrazovanje i obuku i njenog konteksta unutar zelenog sektora.
- Identifikujte ključne sektore, kurseve i pojedinačne lekcije koje su fokus analize.

2. Metodologija za komparativnu analizu:

- Definišite robustnu metodologiju koja uključuje sistematsko prikupljanje i analizu podataka.
- Koristite i kvantitativne i kvalitativne podatke kako biste uhvatili holistički prikaz neslaganja vještina.
- Razmotrite faktore poput trendova industrije, novih tehnologija i evoluirajuće prirode poslova u zelenom sektoru.
- Integracija podataka:

Kombinovanje podataka o ponudi obrazovanja u VET-u i radionicama diplomaca:

- Integracija podataka sa detaljne analize ponude obrazovanja u VET-u, koja uključuje fokus industrije, nazive diploma, kurseve i vještine.

- Kombinovanje uvida prikupljenih iz radionica konsultacija sa diplomcima, koje obuhvataju period od 1-2 godine, 3-4 godine i 5-6 godina nakon diplomiranja.

3. Komparativni okvir:

- **Uspostavite ključne komparativne metrike:**
 - Definišite metrike za upoređivanje, uključujući nazive diploma, kurseve, naglašene vještine i ishode zapošljavanja.
 - Razvijte strukturirani okvir za ocjenu usklađenosti ponude obrazovanja u VET-u sa potrebama izraženim od strane diplomaca.

4. Identifikacija neslaganja vještina:

- **Analizirajte percepcije diplomaca:**
 - Istražite podatke sa radionica za diplomce o njihovim percepcijama u vezi sa usklađenošću VET obuke sa trenutnim ulogama i identifikovanim nedostacima u vještinama.
 - Iskoristite podatke o zapošljavanju i društvenom razvoju kako biste razumjeli šire trendove i jazove na tržištu rada u zelenom sektoru.

1. Proces komparativne analize:

- **Preispitajte analizu industrije i perspektive diplomaca:**
 - Uporedite nalaze analize industrije sa perspektivama diplomaca kako biste identifikovali razlike.
 - Ispitajte da li vještine naglašene u VET programima usklađuju sa vještinama koje diplomci smatraju vrijednim u njihovim trenutnim ulogama u zelenom sektoru.

2. Vizuelno predstavljanje:

- **Dijagramatska ilustracija:**
 - Razvijte vizuelnu reprezentaciju (dijagram ili dijagram toka) kako biste prikazali identifikovana neslaganja vještina.
 - Jasno prikažite veze između komponenti VET programa, potreba industrije i perspektiva diplomaca.

3. Rezultati komparativne analize:

- **Izvođenje zaključaka:**
 - Izvući zaključke o efikasnosti VET programa u ispunjavanju zahtjeva zelenog sektora.
 - Istaknite oblasti usklađenosti i oblasti sa identifikovanim neslaganjima vještina.

4. Uključivanje zainteresovanih strana:

- **Uključite zainteresovane strane u analizu:**

- Omogućite saradnju između VET institucija, stručnjaka iz industrije i diplomaca.
- Osigurajte različite perspektive i uključite povratne informacije od svih zainteresovanih strana za sveobuhvatnu analizu.

5. Neprekidno unapređenje:

- **Uspostavite povratnu petlju.**

- Implementirajte mehanizam kontinuiranog unapređenja.
- Redovno iznova regledajte komparativnu analizu kako biste uključili nove podatke, trendove industrije i povratne informacije diplomaca.

6. Dijagramsko predstavljanje:

- **Vizuelna komunikacija:**

- Razvijte vizuelnu reprezentaciju koja pomaže u komunikaciji identifikovanih neslaganja vještina.
- Razmislite o korišćenju dinamičnih dijagrama ili infografika za jasnoću i pristupačnost.

Smjernice o dijagramskom prikazu neslaganja vještina (po sektoru, po kursu, po času)

Uvod

Efikan dijagramski prikaz neslaganja vještina je od suštinskog značaja za prenošenje kompleksnih informacija na vizualno pristupačan način. Sledeće smjernice imaju za cilj da olakšaju jasne i značajne grafičke prikaze neslaganja vještina na različitim nivoima - po sektoru, po kursu i po času - unutar institucija za stručno obrazovanje i obuku (VET).

Smjernice

1. Dijagrami neslaganja vještina na sektorskom nivou:

Cilj: Obezbijediti pregled neslaganja vještina u ključnim sektorima unutar zelene industrije.

Smjernice:

- Koristite dijagrame u obliku krugova ili stubova kako biste prikazali procenat raspodjele neslaganja vještina u svakom sektoru.

- Jasno označite svaki sektor i koristite različite boje radi lakše identifikacije.
- Uključite bilješke kako biste istakli ključne nalaze i trendove.
- Razmotrite slojeviti pristup, pri čemu spoljni sloj predstavlja opšta neslaganja u sektoru, a unutrašnji slojevi razlažu specifične kategorije vještina.

2. Dijagrami neslaganja vještina na nivou kurseva:

Cilj: Ilustrirati neslaganja vještina unutar pojedinačnih kurseva koje nudi institucija za stručno obrazovanje i obuku (VET).

Smjernice:

- Odaberite horizontalne ili vertikalne stubne dijagrame kako biste uporedili neslaganja vještina između različitih kurseva.
- Označite svaki kurs i koristite kontrastne boje radi vizuelne jasnoće.
- Koristite složene vertikalne dijagrame kako biste prikazali različite kategorije vještina unutar svakog kursa.
- Uključite legende i natpise kako biste objasnili značaj boja i kategorija.
- Koristite trend linije ili strelice kako biste naznačili promjene u neslaganjima vještina tokom vremena..

3. Dijagrami neslaganja vještina na nivou lekcija:

Cilj: Razložiti neslaganja vještina do nivoa pojedinačnih časova unutar jednog kursa.

Smjernice:

- Razmislite o korišćenju interaktivnih linija ili scatter grafikona kako biste vizualizovali neslaganja vještina po lekciji.
- Dodijelite jedinstvene simbole ili oznake za svaku lekciju radi lakšeg razlikovanja.
- Uključite alatke za prikazivanje informacija ili oznake na podacima kako biste pružili specifične informacije o svakom času.
- Koristite bojnu gradijaciju kako biste predstavili intenzitet neslaganja vještina.
- Razmotrite preklapanje trend linija ili regresionih krivih kako biste identifikovali obrasce preko više lekcija.

4. Konsistentni principi dizajna:

Smjernice:

- Održavajte konzistentnost u šemama boja, fontovima i oznakama na svim dijagramima radi ujedinenog vizuelnog identiteta.

- Osigurajte da su dijagrami odgovarajuće skalirani i proporcionalni radi tačne interpretacije.
- Uključite elemente brendiranja institucije za stručno obrazovanje i obuku (VET) radi prepoznavanja.
- Ciljajte na čist i pregledan raspored kako biste poboljšali vizuelni apel i razumijevanje.

5. Pristupačnost i Interaktivnost::

Smjernice:

- Osigurajte da su dijagrami pristupačni raznolikoj publici, uključujući osobe sa oštećenjem vida u prepoznavanju boja.
- Pružite digitalne verzije dijagrama sa interaktivnim funkcijama za dinamično korisničko iskustvo.
- Uključite ključ ili legendu koja objašnjava simbole, boje i sve interaktivne elemente.

6. Integracija narativa:

Smjernice:

- Pratite dijagrame sa konciznim narativom koji objašnjava kontekst, metodologiju i ključne uvide.
- Koristite bilješke unutar dijagrama kako biste istakli specifične posmatranja ili preporuke.
- Integrišite dijagrame bez problema u izvještaje ili prezentacije zbog cjelovitosti analitičke priče.

Zaključak

Kako se globalna slika mijenja sa sve većim naglaskom na održivost, raste potražnja za stručnom radnom snagom u zelenom sektoru. Ovaj zaključak sintetiše uvide iz Analize Obrazovne Ponude za Stručno Obrazovanje i Obuku (VET), Konsultativnih Radionica sa Diplomcima i Smjernica za Uporednu Analizu, pružajući sveobuhvatno razumijevanje kako VET institucije mogu efikasno riješiti neslaganja vještina. Detaljna analiza obrazovne ponude VET-a otkriva čvrstu osnovu koja značajno doprinosi smanjenju neslaganja vještina u zelenom sektoru. Adaptabilnost VET sistema je ključna tačka, koja stvara okruženje gdje se obrazovne ponude dinamično usklađuju sa potrebama industrije. Praktični fokus ugrađen u VET programe osigurava da diplomci steknu praktično iskustvo, što je ključni aspekt zadovoljavanja zahtjeva zelenog sektora.

Saradnja između VET institucija i zainteresovanih strana iz industrije se ističe kao ključni faktor. Ovaj saradnički pristup omogućava prilagođavanje u realnom vremenu, osiguravajući da obrazovanje koje se pruža ostane aktuelno i odgovara promjenljivim zahtjevima poslova u zelenom sektoru. Mehanizmi stalnog unapređenja ugrađeni u VET institucije doprinose kontinuiranom usavršavanju programa, pokazujući posvećenost održavanju koraka sa trendovima industrije.

U zaključku, Analiza Obrazovne Ponude za Stručno Obrazovanje i Obuku (VET) ističe efikasnost VET institucija u pružanju prilagođenog obrazovanja koje smanjuje neslaganja vještina, postavljajući čvrstu osnovu za radnu snagu spremnu da se suoči sa izazovima zelenog sektora.

Konsultativne Radionice sa Diplomcima pružaju neprocjenjive uvide u percepcije, motivacije i dugoročna razmišljanja diplomaca, formirajući ključnu vezu između obrazovanja i radne snage. Segmentacija radionica na osnovu godina nakon diplome pruža nijansirano razumijevanje kako se VET obrazovanje usklađuje sa napredovanjem karijere tokom vremena.

Prilagođena pitanja postavljena tokom ovih radionica izazivaju odgovore koji ne samo što ističu uspjehe, već i osvjetljavaju izazove sa kojima se suočavaju diplomci. Radionice otkrivaju složenu intersekciju VET vještina sa stvarnim scenarijima, pružajući jasnoću o jazovima koji mogu postojati između obrazovnih iskustava i zahtjeva radnog mjesta.

Ovi uvidi, dobijeni direktno iz iskustava diplomaca, služe kao kompas za usavršavanje obrazovnih strategija. Naglasak na kontinuiranom učenju i prilagodljivosti, koji su podržani od strane učesnika radionica, ističu važnost usadivanja mentaliteta cjeloživotnog učenja unutar obrazovnog okvira. Angažovanje različitih perspektiva, uključujući zaposlene, nezaposlene i nikada zaposlene diplomce, obogaćuje razumijevanje različitih karijernih putanja unutar zelenog sektora.

U zaključku, Konsultativne Radionice sa Diplomcima djeluju kao kompas za VET institucije, usmjeravajući ih ka prilagođavanju programa koji su ne samo pravovremeni, već i usklađeni sa evoluirajućim potrebama diplomaca u zelenom sektoru.

Smjernice za Uporednu Analizu služe kao strateški alat za VET institucije da dublje istraže dinamiku neslaganja vještina. Kombinovanjem uvida iz Analize Obrazovne Ponude za Stručno Obrazovanje i Obuku i Konsultativnih Radionica sa Diplomcima, stvara se holistički skup podataka, pružajući nijansiranu perspektivu o neslaganjima vještina na različitim nivoima.

Smjernice definišu strukturiranu metodologiju koja naglašava kontekstualno razumijevanje, integraciju različitih podataka i uključivanje zainteresovanih strana. Uporedni okvir uspostavljen kroz ove smjernice omogućava precizno ispitivanje neslaganja vještina na nivou sektora, kursa i lekcija. Važnost angažovanja zainteresovanih strana, uključujući stručnjake iz industrije i diplomce, osigurava da analiza bude sveobuhvatna i odražava stvarne potrebe.

Vizuelna reprezentacija neslaganja vještina, kako je predloženo smjernicama, dodaje sloj pristupačnosti kompleksnim podacima. Korišćenjem dijagrama i grafikona, analiza postaje lakše razumljiva, pomažući efikasnoj komunikaciji identifikovanih jazova u vještinama. Naglasak na dosljednim principima dizajna, pristupačnosti i interaktivnosti osigurava da uporedna analiza ostane živi dokument, reagujući na kontinuirane promjene u trendovima industrije i obrazovnim pristupima.

U zaključku, Smjernice za Uporednu Analizu osnažuju VET institucije da navigiraju kroz kompleksan pejzaž neslaganja vještina, pružajući mapu za informisane odluke i efikasna prilagođavanja programa. Mehanizmi stalnog unapređenja integrisani u smjernice ističu iterativnu prirodu ovog procesa, naglašavajući potrebu za stalnom budnošću i prilagođavanjem u nastojanju da se uskladi VET obrazovanje sa evoluirajućim zahtjevima zelenog sektora.

Addressing skills mismatching in the green sector through Digital Upskilling of veT

Coordinator

CENTRO SUPERIOR DE FORMACION EUROPA-SUR SA

Spain

**Albanian Center for Education Care and Training
(ACT CENTER)**

Albania

**Centar za ekonomski, tehnoloski i okolinski razvoj -
CETEOR Sarajevo**

Bosnia and Herzegovina

ZELENI DOM-GREEN HOME UDRUZENJE

Montenegro

EUROTRAINING EDUCATIONAL ORGANIZATION

Greece

CESIE

Italy

CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY TIRANA

Albania

**Chamber of Commerce and Industry of Banja Luka
Region**

Bosnia and Herzegovina

CSI CENTER FOR SOCIAL INNOVATION LTD

Cyprus

**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Grant Agreement No 101092398